

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY ŁOSICE**

SUNBAR SP. Z O.O.
UL. NADARZYŃSKA 54,
05-805 OTRĘBUSY

OPRACOWANIE:
MGR INŻ. INGA HUTKOWSKA
MGR INŻ. ŁUKASZ STĘPLEWSKI
INŻ. AGNIESZKA LEWANDOWSKA

OTRĘBUSY 2020

.....
podpis
Inga Hutkowska Inga
SUNBAR Spółka z o.o.
05-805 Otrębusy, ul. Nadarzyńska 54
Regon: 015542650, NIP PL 9521935293

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOSICE**

SUNBAR SP. Z O.O.

UL. NADARZYŃSKA 54

05-805 OTRĘBUSY

LIPIEC 2020 R.

SPIS TREŚCI

1.	WIADOMOŚCI OGÓLNE	5
1.1	Podstawa prawna	5
1.2	Cel i zakres prognozy	5
1.3	Metodyka.....	7
1.4	Materiały wejściowe.....	10
2.	POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	11
2.1	Wprowadzenie	11
2.2	Dokumenty stanowiące podstawę do sporządzania projektu zmiany studium	12
2.3	Informacje o zawartości i głównych celach projektowanej zmiany studium	12
2.4	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione w projekcie zmiany studium.....	13
3.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	15
4.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO ORAZ ODDZIAŁYWANIU NA OBSZARY SIECI NATURA 2000	16
5.	STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO REJONU OBJĘTEGO PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM	18
5.1	Powietrze	18
5.2	Wody powierzchniowe.....	19
5.3	Wody podziemne	20
5.4	Fauna	22
5.5	Flora.....	23
5.6	Formy ochrony przyrody	24
5.7	Powiązania przyrodnicze	27
5.8	Budowa geologiczna i rzeźba terenu.....	27
5.9	Gleby	29
5.10	Klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne	30
5.11	Klimat.....	32
5.12	Walory krajobrazowe i kulturowe	33
5.13	Istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska oraz problemy ochrony środowiska.....	34
6.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ STUDIUM	35
7.	USTALENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA NINIEJSZEGO OPRACOWANIA.....	36
8.	PRZEWIDYWANE SKUTKI WPLYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO.....	37
8.1	Warunki życia i zdrowia ludzi	39

8.2	Flora, fauna - bioróżnorodność	40
8.3	Powierzchnia ziemi i gleby	41
8.4	Środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne	42
8.5	Atmosfera i klimat akustyczny	43
8.6	Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym	43
8.7	Zabytki i dobra materialne oraz inne obiekty o znacznej wartości kulturowej	44
8.8	Krajobraz	44
8.9	Obiekty i obszary objęte ochroną prawną	44
8.10	Gospodarka odpadami	45
8.11	Podsumowanie	45
8.12	Propozycje rozwiązań zapobiegających, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko	45
8.13	Propozycje rozwiązań alternatywnych	46
8.14	Trudności przy opracowywaniu prognozy wynikającej z charakteru dokumentu	46
9.	ZGODNOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI KSZTAŁTUJĄCYMI PRZESTRZEŃ GMINY	46
10.	STRESZCZENIE	47
	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOSICE	49

1. WIADOMOŚCI OGÓLNE

1.1 PODSTAWA PRAWNA

Podstawą niniejszego opracowania jest *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2020 poz. 283 z późn. zm.)* Zgodnie z *Ustawą* wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku opracowywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz przeprowadzania ich zmian. Prognoza oddziaływania na środowisko jest integralną częścią procedury oceny oddziaływania na środowisko.

1.2 CEL I ZAKRES PROGNOZY

Prognoza pozwala na zidentyfikowanie wpływów środowiskowych, które mogą powstać na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany studium oraz jest podstawą do określenia działań mających na celu ograniczenie ewentualnych negatywnych skutków, a nawet wskazuje możliwe kierunki przywracania środowiska do właściwego stanu. Analiza ustaleń dokumentów planistycznych na etapie ich powstawania jest zgodna z zasadą eliminacji zagrożeń u źródła, co przynosi pozytywne efekty społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, a przede wszystkim środowiskowe.

Zmiany zagospodarowania przestrzeni niejednokrotnie odbywają się kosztem środowiska. Z tego względu studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego muszą uwzględniać wymagania z zakresu ochrony środowiska, odpowiadając jednocześnie na potrzeby społeczno-gospodarcze. Stąd wynika konieczność wdrażania koncepcji zrównoważonego rozwoju, która na stałe wpisana jest w politykę planistyczną i gospodarczą państwa. Realizacja przedmiotowej zasady jest gwarantem ochrony cennych zasobów przyrodniczych, tworzących struktury o zasięgu lokalnym, regionalnym oraz globalnym oraz zachowania trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

W niniejszej prognozie dokonuje się oceny oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice obejmującego dwa tereny. Jeden zlokalizowany jest w mieście Łosice, drugi w miejscowości Niemojki, w obrębie gminy. Zmiany te można więc określić jako „punktowe”. Podstawę sporządzonego projektu zmiany studium stanowi podjęta przez Radę Miasta i Gminy Łosice uchwała Nr VI/37/15 z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice.

Zmiana studium dotyczy dwóch obszarów składających się w sumie z kilkunastu działek.

Pierwszy obszar złożony jest z działek ewidencyjnych nr: 717, 703/2, 716 położonych w Łosicach przy ul. Lubelskiej (obręb 0001 m. Łosice) a drugi obszar - z działek ewidencyjnych nr 1028, 1029, 1030, 1347, 1031/1, 1032/1, 1032/2, 1373, 1033, 1374, 1034 w miejscowości Niemojki (obręb 0010 Niemojki).

Łosice leżą około: 39 km na wschód od Siedlec, 120 km od Warszawy, 130 km na północ od Lublina, 35 km od Białej Podlaskiej oraz około 60 km od przejścia granicznego w Terespolu i Kukurykach. Przez teren gminy przechodzą ważne szlaki komunikacyjne: droga krajowa nr 19 Lublin-Białystok, droga wojewódzka nr 698 Siedlce-Terespol, linia kolejowa nr 31 Siedlce-Hajnówka (najbliższa Łosic stacja kolejowej znajduje się w Niemojkach ok. 5 km od miasta). Sieć dróg krajowych, wojewódzkich

i powiatowych jest dość dobrze rozbudowana i spełnia potrzeby komunikacyjne mieszkańców, niestety istniejący ich układ obciąża miasto ruchem tranzytowym.

Pod względem geograficznym Łosice położone są w makroregionie Nizina Południowopodlaska, we wschodniej części mezoregionu Wysoczyzna Siedlecka (wg. J. Kondrackiego).

Rys. 1 Lokalizacja gminy [źródło www.zumi.pl]

Podstawą lokalnej infrastruktury komunikacyjnej jest droga krajowa nr 19, omawiany odcinek przebiega między Międzyrzeczem Podlaskim, a Siemiatyczami. Połączenia na linii wschód-zachód zapewnia droga wojewódzka nr 698, biegnąca pomiędzy Siedlcami a Terespołem. Uzbrojenie terenu stanowi sieć wodociągowa, gazowa i elektroenergetyczna średnich napięć – 15 kV oraz linie wysokiego napięcia 110kV, wraz ze strefami ochronnymi wyznaczonymi zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Charakterystyka obszarów zmiany studium:

1. Teren (dz. ew. 717, 703/2, 716) położony w Łosicach przy ul. Lubelskiej (obręb 0001 m. Łosice) położony jest we wschodniej części miasta Łosice, na obszarze o dobrej dostępności komunikacyjnej (dostęp do drogi krajowej nr 19 – ulica Lubelska). Teren jest bardzo dobrze skomunikowany z resztą miasta i gminy. Działki są niezagospodarowane i nieużytkowane rolniczo. Stanowią fragment kompleksu terenów otwartych o wysokim stopniu naturalności. Porośnięty jest głównie roślinnością niską. Ponadto przez teren działki ew. nr 716, w południowej części przebiega rów melioracyjny. Większą część obszaru stanowią grunty wysokich klas bonitacyjnych.

W północno-zachodnim sąsiedztwie terenu objętego zmianą studium zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca.

W niewielkiej odległości na północ od działek objętych zmianą zlokalizowany jest cmentarz. Od istniejących zabudowań oddzielony jest terenami zadrzewionymi.

Analizowany teren znajduje się poza obszarami stanowisk archeologicznych. Na terenie nie występują obiekty zabytkowe, ani chronione ustawą o ochronie przyrody.

2. Teren (dz. ew. nr 1028, 1029, 1030, 1347, 1031/1, 1032/1, 1032/2, 1373, 1033, 1374, 1034) położony jest w północnej części gminy Łosice, na obszarze o słabej dostępności komunikacyjnej. Dostęp do drogi powiatowej nr 2044W w Niemojkach w odległości 800 m po drodze gminnej gruntowej. Działki ewidencyjne są częściowo zainwestowane. Na jego terenie prowadzona jest działalność gospodarcza z zakresu produkcji rolnej. Granica opracowania obejmuje działki będące częścią większego kompleksu zabudowy rolniczej. Na działkach sąsiednich, a także na części obszaru opracowania aktualnie prowadzona jest działalność polegająca na chowie i hodowli zwierząt. Łącznie kompleks zabudowy składa się z ośmiu obiektów kubaturowych, z czego dwa obiekty zlokalizowane są w granicy obszaru opracowania. Na pozostałym terenie zlokalizowane są mniejsze budynki pełniące funkcję towarzyszącą. Zachodnia część obszaru opracowania nie jest zagospodarowana na cele inwestycyjne i aktualnie porośnięta roślinnością niską i wysoką. Jest to teren oddalony od istniejących zabudowań, otoczony terenami rolnymi i zadrzewionymi. W północnej części terenu objętego zmianą Studium zlokalizowana jest magistrala gazowa wysokiego ciśnienia 700 mm, natomiast w południowo – zachodniej części obszaru przebiega magistralna linia średniego napięcia 15kV (dz. ew. nr 1028, 1029, 1030, 1347, 1031/1, 1032/1).

Rys. 2 Obszar opracowania w mieście Łosice Rys. 3 Obszar opracowania w miejscowości Niemojki
[źródło: Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice – edycja 2020 r., Otrębusy]

Na działkach, które objęte są przedmiotową zmianą Studium obowiązuje Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą Nr XV/86/04 Rady Miasta i Gminy Łosice z dnia 12 marca 2004 r. Działalność prowadzona na niniejszych obszarach jest zgodna z ustaleniami planu miejscowego.

1.3 METODYKA

Szkielet metodyki prognozy wyznaczony jest przez ustawę *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 poz. 283 z późn. zm.). Zgodnie z ustawą dokonuje się oceny wpływu ustaleń projektu zmiany studium na poszczególne komponenty środowiska, z uwzględnieniem zależności pomiędzy jego poszczególnymi elementami. W trakcie pracy przyjmuje się, że przyjęte zapisy zmiany studium zostaną w pełni zrealizowane. Oznacza to z jednej strony maksymalizację oddziaływań powstałych na skutek realizacji dokumentu planistycznego - tych negatywnych i pozytywnych, a z drugiej realizację wszystkich ustaleń dotyczących ochrony środowiska. Ocena możliwości wystąpienia danych skutków dokonywana jest na podstawie aktualnego stanu środowiska i planowanych zmian w zagospodarowaniu. Proponowane i istniejące

formy użytkowania determinują bowiem siłę oraz skalę oddziaływania na środowisko. Istotnym jest przeprowadzenie analizy wpływów środowiskowych, wywołanych realizacją ustaleń zmiany studium, na tereny znajdujące się w granicach opracowania oraz na ich otoczenie, ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich form ochrony przyrody. Jest to szczególnie istotne w tym wypadku, gdyż tereny podlegające zmianie są rozrzucone na obszarze gminy. Negatywne oddziaływania lokalnie, rozpatrywane w przypadku pojedynczych działek, będą najprawdopodobniej znikome, ale ich efekt skumulowany i synergiczny, może być już znaczący w skali gminy.

Analizowany teren jest wyjątkowy ze względu na:

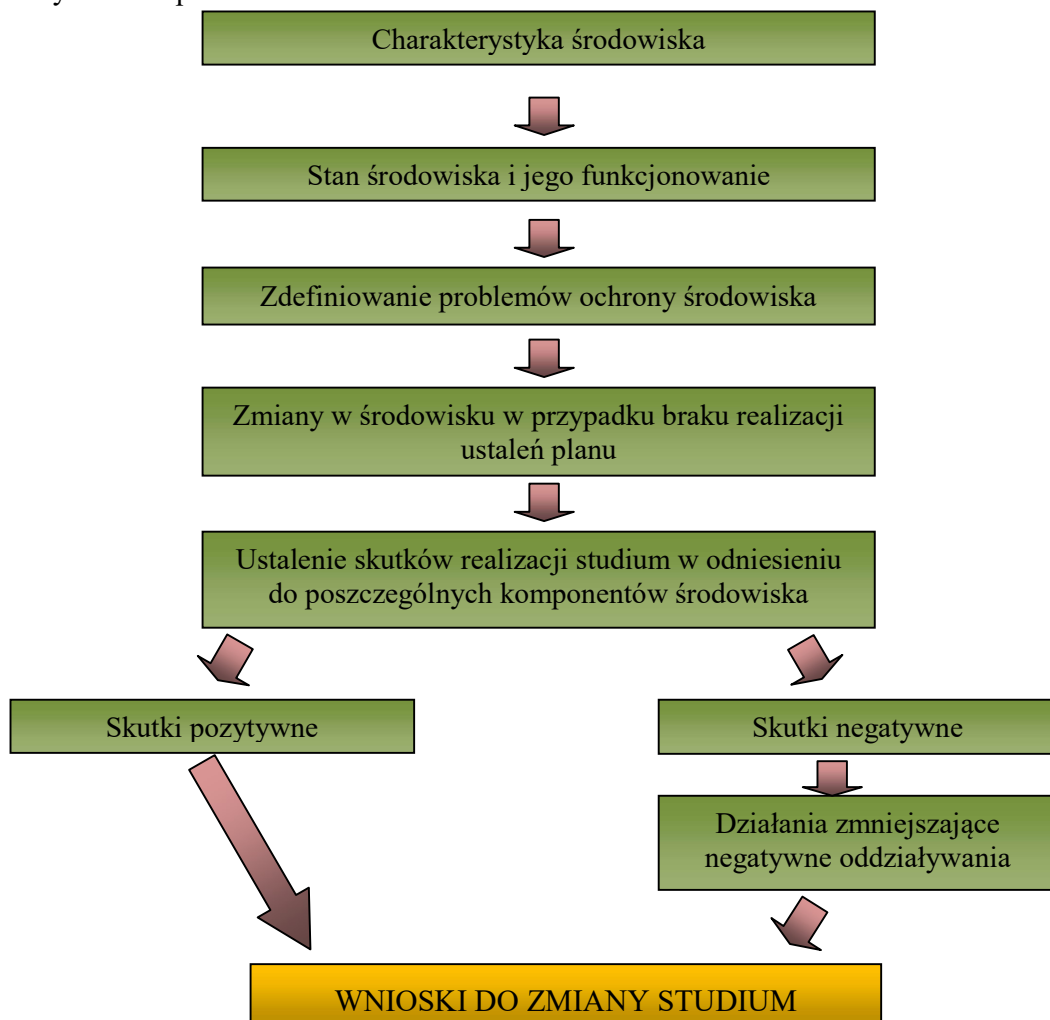
- niskie zanieczyszczenie powietrza, gleb oraz wód powierzchniowych;
- przebieg istotnych ciągów komunikacyjnych - dróg nr 19;

Z uwagi na fakt, że zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowi zespół zasad i wytycznych do zagospodarowania przestrzeni (nie stanowi natomiast pełnego i docelowego obrazu poszczególnych inwestycji) w prognozie dokonuje się przede wszystkim diagnozy prawdopodobnych, głównych zmian w środowisku, opierając się na analogii zachodzących przeobrażeń w środowisku. Przewidzenie wszystkich skutków realizacji zmiany studium jest w praktyce niemożliwe. Można natomiast z pewnym przybliżeniem wskazać siłę oddziaływania zaproponowanych rozwiązań przestrzennych w odniesieniu do poszczególnych wyznaczonych obszarów. Rodzaj zagospodarowania jest czynnikiem determinującym największe przekształcenia środowiska.

W trakcie sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano następujące metody i techniki:

- analiza istniejących opracowań literaturowych i kartograficznych;
- diagnoza i ocena stanu środowiska przyrodniczego;
- identyfikacja zagrożeń środowiska przyrodniczego;
- analogie środowiskowe (przy założeniu stałości praw przyrody);

Poniżej przedstawiono w sposób uproszczony schemat prac prowadzonych nad prognozą oddziaływania zapisów studium na środowisko.

Kończącym etapem opracowania jest sformułowanie wniosków i ustalenie ewentualnych zmian, których wprowadzenie do projektu zmiany studium może skutkować zmniejszeniem presji.

1.4 MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Prognoza oddziaływania wymaga rozpoznania terenu pod względem istniejących form zagospodarowania, stanu środowiska oraz występujących presji środowiskowych. Podczas prac nad prognozą na środowisko wykorzystano następujące dokumenty i opracowania:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice, Zakład Planowania Przestrzennego i Badań Ekologicznych „EKOS”, Siedlce, 2000 r. ze zmianami;
- Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice (edycja 2020 r., Otrębusy)
- Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice, Łosice 2001 r.;
- Program ochrony środowiska dla miasta – gminy Łosice na lata 2005 – 2012, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa Oddział w Lublinie, Łosice, lipiec 2005 r.;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, Uchwała Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.;
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu łosickiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024;
- Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Łosice na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025 (październik 2018 r.);
- Mapa glebowo-rolnicza [w:] Portal Mapowy Geoportal GIS Podlasia [online] http://gispodlasia.wrotapodlasia.pl/Light/GWMPub.aspx?gpw=0a1a7a88-1671-4bd9-a482-a823479a01e5&banner=./img/banner/baner_WODGiK.jpg [dostęp 20.03.2019 r.];
- Plan gospodarki odpadami dla Związku Komunalnego „Nieskażone środowisko” na lata 2004 – 2011, Łosice 2004 r.;
- Arkusze Mapy Geologiczno-Gospodarczej Polski z objaśnieniami:
 - Arkusz Łosice (530), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2004 r.,
 - Arkusz Sarnaki (531), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2004 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla obszaru Miasta i Gminy Łosice na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Otrębusy 2010 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice (Otrębusy, 2018 r.);
- Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2012 roku. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Warszawa 2013.
- Monitoring pól elektromagnetycznych w 2017 roku, WIOŚ w Warszawie;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim Raport za rok 2017 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie;
- Karta informacyjna JCWPd nr 55 (PGI 2013 r.), Karta informacyjna JCWPd nr 67 (PGI 2013 r.);
- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Łosice do 2020 roku (Łosice, grudzień 2015);
- Strona internetowa GDOŚ: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- Strona internetowa miasta i gminy Łosice.

- Strona internetowa: www.natura2000.gdos.gov.pl/natura2000/pl;
- Bank Danych o Lasach;
- Bank Danych Lokalnych GUS;
- Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. (red.) 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP, Marki;
- Kondracki J. (1994): Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne. Warszawa: PWN. ISBN 83-01-11422-3;
- Matuszkiewicz J. (2008): Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa;
- Matuszkiewicz J. M. (2008) Potencjalna roślinność naturalna Polski. Prace Geograficzne IGiPZ PAN;
- P. Kalinowski (2012): Rośliny naczyniowe Podlasia Nadbużańskiego;
- Woś A. (1993): Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, IGiPZ, Warszawa;

2. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1 WPROWADZENIE

Obszar przedmiotowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmuje dwa obszary: jeden położony w mieście Łosice i drugi położony w miejscowości Niemojki. Gmina Łosice, zlokalizowana jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie łosickim. Sąsiadujące gminy kierując się od zachodu to: Przesmyki (pow. siedlecki), Platerów (pow. łosicki), Stara Kornica (pow. łosicki), Huszlew (pow. łosicki), Olszanka (pow. łosicki) oraz Mordy (pow. siedlecki). Miasto Łosice położone jest w centralno - południowej części gminy.

Rys. 4 Lokalizacja miasta i gminy Łosice na tle innych jednostek administracyjnych [źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice (Otrębusy, 2018 r.)]

W gminie Łosice krzyżują się droga krajowa nr 19 z drogą wojewódzką nr 698. Teren miasta i gminy przecina rzeka Toczna stanowiąca dopływ rzeki Bug. W północnej części gminy przebiega linia kolejowa oraz zlokalizowana jest stacja kolejowa oraz przystanek kolejowy. Łosice znajdują się w odległości ok. 30 km na wschód od Siedlec, ok. 120 km na wschód od Warszawy oraz ok. 60 km na zachód od przejścia granicznego w Terespolu.

2.2 DOKUMENTY STANOWIĄCE PODSTAWĘ DO SPORZĄDZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowano na mocy Uchwały Nr VI/37/15 Rady Miasta i Gminy Łosice z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice.

2.3 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM

Podstawę prawną dla sporządzenia *Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łosice* stanowiła Uchwała Nr VI/37/15 Rady Miasta i Gminy Łosice z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice. Przedmiotem zmiany „Studium...” z 2020 r. jest ustalenie zasad polityki przestrzennej dla obszaru objętego opracowaniem, poprzez ustalenie kierunków zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań oraz ustaleń strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz strategii rozwoju miasta i gminy Łosice. Celem tego dokumentu jest wprowadzenie zapisów umożliwiających realizację zabudowy produkcyjno - usługowej PU i mieszkaniowo-usługowej MNU w granicach działek ewidencyjnych nr: 717, 703/2, 716 położonych w Łosicach przy ul. Lubelskiej (obręb 0001 m. Łosice) i utrzymanie istniejącej funkcji RPU (obszar produkcji w gospodarstwach hodowlanych), zachowanie obszaru produkcji rolnej RP oraz zabudowy produkcyjno-usługowej PU w granicach działek ewidencyjnych nr 1028, 1029, 1030, 1347, 1031/1, 1032/1, 1032/2, 1373, 1033, 1374, 1034 w miejscowości Niemojki.

Ustalono kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy, dotyczące terenów o których mowa w *Uchwale Nr VI/37/15 Rady Miasta i Gminy Łosice z dnia 31 marca 2015 r.* w sprawie Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łosice. Są to następujące zapisy:

Dla nowej terenów zabudowy produkcyjno-usługowej, oznaczonej symbolem PU, określa się następujące wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- minimalna powierzchnia działki - 1500m²,
- minimalna intensywność zabudowy – 0,1;
- maksymalna intensywność zabudowy – 2,1;
- maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych – 3;
- maksymalna wysokość budynku od poziomu terenu do najwyższej położonego elementu dachu - 12 m;
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna na każdej działce budowlanej – 20%.

Na terenach oznaczonych symbolem RP dopuszcza się realizację budowli i urządzeń rolniczych.

Na terenach oznaczonych symbolem RPU dopuszcza się adaptację istniejących obiektów z zachowaniem ich dotychczasowych wskaźników zagospodarowania.

Na terenach funkcjonalnych należy zapewnić możliwość parkowania na własnym terenie, przy zachowaniu wskaźników ustalanych w planie miejscowym.

Na terenie funkcjonalnym należy zapewnić możliwość parkowania na własnym terenie, przy zachowaniu wskaźników ustalanych w planie miejscowym. Na obszarze zmiany Studium (...) w miejscowości Niemojki nie wskazuje się terenów wyłączonych spod zabudowy.”

Dla nowej terenów zabudowy produkcyjno-usługowej, oznaczonej symbolem PU, określa się następujące wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- minimalna powierzchnia działki - 1500m²,
- minimalna intensywność zabudowy – 0,1;
- maksymalna intensywność zabudowy – 1,8;
- maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych – 3;
- maksymalna wysokość budynku od poziomu terenu do najwyższej położonego elementu dachu - 12 m;
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna na każdej działce budowlanej – 30%.

Dla nowej terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, oznaczonej symbolem MNU określa się następujące wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- minimalna powierzchnia działki - 500m²,
- minimalna intensywność zabudowy – 0,01;
- maksymalna intensywność zabudowy – 1,2;
- maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych – 2;
- maksymalna wysokość budynku od poziomu terenu do najwyższej położonego elementu dachu - 10 m;
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna na każdej działce budowlanej – 30%.
- dopuszczenie lokalizacji budynków usługowych wolno stojących oraz pomieszczeń usługowych wbudowanych w budynki mieszkalne.

Na terenie funkcjonalnym należy zapewnić możliwość parkowania na własnym terenie, przy zachowaniu wskaźników ustalanych w planie miejscowym. Na obszarze zmiany Studium (...) w mieście Łosice nie wskazuje się terenów wyłączonych spod zabudowy. Działki objęte przedmiotową zmianą Studium z 2020 r. znajdują się w strefach sanitarnych od cmentarza, zlokalizowanego na działkach ewidencyjnych nr 719/2 – 725 w mieście Łosice. Na terenie tym obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r. Nr 52 poz. 315)”.

2.4 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM

Projekt zmiany studium jest powiązany z zapisami programów i planów, takimi jak:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016;
- Polityka Ekologiczna Państwa 2030, Projekt – 11 lipca 2018 r.;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego;
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2022 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego 2024;
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku.

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce poprzez odpowiednie akty prawne. Za jeden z najważniejszych z nich należy uznać wspomnianą ustawę z 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* na podstawie, której sporządzona została niniejsza prognoza. Ustawa ta jest w pewnym sensie wynikiem o wiele wcześniejszych ustaleń na szczeblu międzynarodowym. Już tekst *Konwencji o różnorodności biologicznej*, sporządzonej w 1992 roku w Rio de Janeiro, w Artykule 14 wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć znaczenie dla różnorodności biologicznej.

Obecnie coraz większej wagi nabiera w planowaniu przestrzennym aspekt ekologiczny, co ujmuje *Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*. Według niej projektowana zmiana studium powinna kształtować ład przestrzenny, pozwalając przy tym na prowadzenie racjonalnej gospodarki. Przez ład przestrzenny należy rozumieć sposób ukształtowania przestrzeni tworzący harmonijną całość. Niezmiernie istotna jest również zasada zrównoważonego rozwoju, o której mówi *Konstytucja RP* w art. 5 – „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Generalnie zasada zrównoważonego rozwoju powinna przejawiać się takim zagospodarowaniem, które z jednej strony ochroni zasoby środowiska, a z drugiej zapewni rozwój społeczno-gospodarczy danego obszaru. Nie zawsze pełna realizacja tej idei jest możliwa. Niekiedy wyższość nad aspektami środowiskowymi biorą potrzeby społeczno-gospodarcze i odwrotnie. Również w *Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju* nacisk położony jest na ideę zrównoważonego rozwoju, przy czym „konceptcja przestrzennego zagospodarowania kraju przyjmuje takie rozumienie przyrody, które polega na stopniowym ograniczaniu tempa tworzenia nowych obszarów chronionych oraz upowszechnianiu rozwoju form ochrony przyrody, związanych z użytkowaniem terenu zgodnym z celami ekologicznymi, uwzględniających różne formy własności ziemi i różne metody zarządzania”.

Najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których należy wymienić:

- dyrektywę Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w *sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami* (Dyrektywa Ptasia);
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w *sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dyrektywa Siedliskowa).

Dyrektywy te są podstawą tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych w skali Europy siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. Ustalenia zawarte w zmianie studium nie będą oddziaływać negatywnie na obszary NATURA 2000.

Oprócz ww. aktów prawnych na uwagę zasługują także dyrektywy:

- Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Rady nr 85/337/EWG z 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne.

Elementem ochrony środowiska jest również kształtowanie i zachowanie cennych struktur krajobrazu. Przejawem znaczenia i roli tych działań są zapisy zawarte w *Europejskiej Konwencji Krajobrazowej* Rady Europy z 2001 roku, która zobowiązuje kraje Europy do ochrony oraz właściwego gospodarowania i planowania krajobrazów.

Cele ochrony środowiska winny być uwzględniane w projektowanych dokumentach planistycznych. Przyjęte w projekcie zmiany studium rozwiązania dotyczące kształtowania

przestrzeni nie budzą wątpliwości w odniesieniu do ochrony wszystkich zasobów środowiskowych, szczególnie wartościowych dolin rzecznych, zadrzewień oraz krajobrazu.

W procesie tworzenia projektu zmiany studium wzięto pod uwagę w szczególności cele i zadania ochrony środowiska w zakresie m.in.: ochrony zdrowia i warunków życia, ochrony bioróżnorodności, fauny i flory, powierzchni ziemi, środowiska wodno-gruntowego, atmosfery, klimatu akustycznego, zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony zabytków i dóbr materialnych oraz krajobrazu.

Ponadto w trakcie sporządzania projektu zmiany studium uwzględniono cele ochrony środowiska ustalone na poziomie krajowym i międzynarodowym, w zakresie:

- ✓ Utrzymania i ochrony wartości przyrodniczych określonych w przepisach: ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz ustawy o Ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.;
- ✓ Ochrony powierzchni ziemi realizowane w ramach Ustawy Prawo geologiczne i górnicze;
- ✓ Ochrony gleb zgodnie z przepisami zawartymi w Ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r.;
- ✓ Ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej określonych w Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Dyrektywy Parlamentu Europejskiego ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz Programu Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego;
- ✓ Ochrony powietrza realizowane zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2022 r.;
- ✓ Właściwej gospodarki odpadami określonej w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Mazowieckiego;
- ✓ Zachowania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zawartych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz powiązanych z niej rozporządzeniami.
- ✓ Ochrony różnorodności biologicznej, właściwego stanu siedlisk zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Polityką ekologiczną Państwa, Krajową strategią ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Konwencją o różnorodności biologicznej Rio de Janeiro z 1992 r.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ze względu na charakter i skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja projektu zmiany studium, nie przewiduje się konieczności dokonywania szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, nawet przy pełnej realizacji wszystkich zapisów zmiany studium, nie powinno zmienić się na tyle, by konieczne było wprowadzenie zupełnie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Metodą analizy i oceny skutków realizacji postanowień zmiany studium jest m.in. ocena aktualności studiów i planów, sporządzana przez Burmistrza Miasta i Gminy Łosice, wynikająca z zapisów ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady, z tą samą częstotliwością możliwe jest przeprowadzenie analizy i oceny wpływów realizacji postanowień studium i planu na środowisko przyrodnicze, kulturowe i jakość życia ludzi. W trakcie wykonywania takiej oceny szczególną uwagę należy zwrócić na stopień realizacji zapisów studium z zakresu realizacji infrastruktury, w tym głównie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, której budowa lub rozbudowa przyczynia się do polepszania stanu środowiska wodno-gruntowego oraz realizację inwestycji, które mogą znacząco wpływać na obszary podlegające ochronie prawnej na mocy ustawy *o ochronie przyrody*.

Dodatkowym, pośrednim instrumentem analizy skutków realizacji projektowanego dokumentu jest monitoring środowiska prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Organ ten wykonuje zadania wynikające z Państwowego Programu Monitoringu Środowiska. Raporty z oceny stanu i funkcjonowania środowiska wraz z informacjami na temat uciążliwości są wymiernym odzwierciedleniem zmian zachodzących na przestrzeni miasta i gminy, również na skutek wprowadzonego dokumentu planistycznego. Cykliczność prowadzonych badań pomiarowych i publikacja raportów jest gwarancją stałego dopływu danych na temat zmieniającej się jakości środowiska naturalnego.

Ponadto, zmiany jakości środowiska naturalnego oraz funkcjonowania obszarów chronionych wraz z ich najbliższym sąsiedztwem są rejestrowane podczas monitoringu terenów sieci Natura 2000.

W przypadku inwestycji z zakresu gospodarowania odpadami konieczne będzie stosowanie się do przepisów odrębnych, które określają warunki prowadzenia pomiarów i monitoringu. Działania inwestorów muszą być zgodne z wymogami rozporządzeń Ministra Środowiska: w sprawie wymagań prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody, w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów, a także – w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji.

Dla ochrony stanu środowiska oraz warunków życia ludzi istotne będzie przeprowadzenie monitoringu porealizacyjnego oraz okresowych pomiarów emisji lub ciągłych dla wybranych parametrów. Odrębna kwestia to dostosowanie inwestycji do wytycznych zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w zależności od parametrów przedsięwzięcia respektowanie wymagań zawartych w niezbędnych pozwoleniach (m.in. pozwoleniu zintegrowanym). Mając na uwadze obecny stan i funkcjonowanie środowiska w trakcie monitoringu należy szczególną uwagę zwrócić na stan powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, warunki wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, jakości gleb, prowadzoną gospodarkę odpadami oraz na bioróżnorodność.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO ORAZ ODDZIAŁYWANIU NA OBSZARY SIECI NATURA 2000

Ze względu na charakter zmian zaproponowanych w analizowanym projekcie oraz ich skalę, nie prognozuje się zajścia oddziaływań transgranicznych, ani pojawienia się znaczącego wpływu na

obszary sieci Natura 2000. Analizowane przekształcenia będą dotyczyć głównie zmiany terenów rolnych na produkcyjno-usługowe oraz produkcji rolnej specjalnej.

W samym mieście i gminie Łosice nie ma obszarów włączonych do sieci Natura 2000, nie przewiduje się również negatywnego wpływu realizacji zapisów zmiany studium na obszary sieci położone w sąsiedztwie gminy. Najbliższymi obszarami „naturowymi” są:

- obszar specjalnej ochrony siedlisk Ostoja Nadbużańska (PLH 140011) – około 3 km od północnej granicy gminy,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu (PLB 140001) – około 9 km od północnej granicy gminy,
- obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Liwca (PLB 140002) – około 6 km od południowej granicy gminy
- obszar specjalnej ochrony siedlisk Ostoja Nadliwiecka (PLH 140032) – około 8 km od południowej granicy gminy.

Prognozuje się, iż forma oraz skala zmian wynikających z realizacji ustaleń zmiany studium nie powinna przyczynić się do powstania negatywnych wpływów środowiskowych, których zasięg obejmowałby istniejące oraz projektowane obszary Natura 2000.

5. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO REJONU OBJĘTEGO PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM

Na środowisko przyrodnicze ma wpływ wiele czynników, a ich oddziaływanie jest bardzo zróżnicowane pod względem czasu trwania, okresu występowania i nasilenia. W wypadku obszaru opracowania można przyjąć, że czynniki naturalne mają niewielkie znaczenie i stan środowiska kształtuje działalność człowieka, w tym głównie: rolnictwo, obiekty produkcyjne i usługowe, czy pojawiająca się presja inwestycyjna. Do innych istotnych czynników należą:

- gospodarka odpadami komunalnymi,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gospodarka energetyczna (cieplna),
- uciążliwości komunikacyjne (hałas, zanieczyszczenie powietrza, wód i gruntów).

Charakterystyka środowiska analizowanego obszaru, jego stanu i aktualnych zagrożeń jest punktem wyjścia dla prognozowania zmian wynikających z wdrożenia ustaleń zmiany studium. Z uwagi na specyfikę poniższych danych, część elementów zawartych w niniejszym rozdziale została scharakteryzowana w odniesieniu do obszaru całej gminy Łosice. Wynika to z braku zróżnicowania wybranych cech w stosunku do całej gminy i obszaru objętego opracowaniem. Lokalnie, poszczególne warunki mogą się nieznacznie różnić.

5.1 POWIETRZE

Jakość powietrza miasta i gminy Łosice jest uzależniona od skali i natężenia emisji pochodzących z miejscowej działalności przemysłowo-usługowej, komunalnej i transportowej oraz uwarunkowań naturalnych, takich jak: ukształtowanie powierzchni, pokrycie terenu bądź obecność korytarzy powietrznych, a także źródeł alochtonicznych (pozamiejscowych).

Ocena jakości powietrza dokonywana jest w oparciu o kryteria określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Obszar miasta i gminy Łosice położony jest w strefie mazowieckiej, wyodrębnionej w ramach implementacji Dyrektywy 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy. Na terenie gminy nie ma zlokalizowanego punktu pomiarowego w ramach monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Najbliższy punkt pomiarowy zlokalizowany jest w mieście Siedlce przy ul. Konarskiego 11. Wieloletnie prognozy GIOŚ przewidują obniżenie stężeń pyłu PM₁₀ oraz PM_{2,5} do 2020 roku na terenie całego województwa mazowieckiego. Aby osiągnąć ten cel istotne jest podjęcie odpowiednich działań ograniczających emisję substancji do atmosfery (m.in. realizacja Krajowego Programu Działań Niskoemisyjnych, Programu Ochrony Powietrza dla Kraju, Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej oraz planów gospodarki niskoemisyjnej).

Zgodnie z wynikami oceny jakości powietrza województwa mazowieckiego prowadzonymi przez WIOŚ w Warszawie (Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim Raport za rok 2017), dla kryterium ochrony zdrowia, strefę mazowiecką zaliczono do:

- klasy C ze względu na przekroczenia 24 godzinnych stężeń pyłu PM₁₀, bezno/a/pirenu w pyłe PM₁₀, pyłu PM_{2,5} (i klasę C1 poziomu dopuszczalnego fazy II),
- klasy A ze względu na brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego stężeń SO₂, NO₂, CO, benzenu, rocznych stężeń PM₁₀, a także ołowiu, arsenu, kadmu, niklu w pyłe PM₁₀ oraz dotrzymania poziomu docelowego O₃ (i klasę D2 ze względu na stwierdzone przekroczenia poziomu celu długoterminowego),

- klasy D2 ze względu nie spełnienie wymagań określonych dla utrzymania poziomu celu długoterminowego O3.

Zgodnie z klasyfikacją dla kryteriów ochrony roślin strefa ta została zaliczona do klasy A ze względu na brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego stężeń SO₂, utrzymanie wartości stężeń średniorocznych NO_x, utrzymanie poziomu docelowego O₃ oraz klasy D2 ze względu na nie utrzymanie poziomu celu długoterminowego O₃.

Problemem Łosic i okolic jest niska emisja. Głównym emitorem są indywidualne paleniska, gdzie jako źródła energii używa się między innymi węgla, co jest wysoce niekorzystne w aspekcie zachowania czystości powietrza. Sytuację poprawić może zwiększenie dostępności gazu dla mieszkańców oraz stopniowe zwiększanie lesistości. Na stan powietrza wpływa także emisja z pojazdów samochodowych. Przez tereny Łosic przebiegają ciągi komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu – droga krajowa nr 19, trasa Siedlce – Terespol (698). Istotnym czynnikiem wpływającym na jakość powietrza jest również emisja punktowa z zakładów przemysłowych i produkcyjnych, pochodząca z procesów technologicznych oraz grzewczych. Pomimo przedmiotowych presji wyniki monitoringu nie wskazują na wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza. Prawdopodobnie jest to wynikiem znaczącego udziału przestrzeni otwartej co sprzyja przewietrzaniu. Ponadto, emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z ruchu lokalnego jest niewielka.

Teren opracowania w mieście Łosice zlokalizowany jest przy ul. Lubelskiej stanowiącą trasę drogi krajowej nr 19 o dużym natężeniu ruchu. Z tego względu teren ten może być narażony na emisję liniową ze źródeł komunikacyjnych związanych z ruchem pojazdów osobowych i ciężarowych. Zanieczyszczenia powstają w wyniku procesów spalania paliw w pojazdach, w wyniku ścierania nawierzchni dróg, opon, okładzin, a także z unoszenia się pyłu z dróg. Z tych źródeł emitowane są do atmosfery głównie: tlenki azotu, pyły, węglowodory aromatyczne, tlenek i dwutlenek węgla oraz metale ciężkie. Mniejsze zagrożenie stanowi emisja niska pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków. Zabudowania znajdują się w pewnej odległości od terenu opracowania w Łosicach i oddzielone są naturalną barierą w postaci pasa zadrzewień. Poza tym teren ten nie jest zabudowany, stanowi część większego kompleksu przestrzeni otwartej, co umożliwia przewietrzanie terenu.

Teren opracowania w miejscowości Niemojki położony jest poza znaczącym wpływem emisji niskiej z zabudowań mieszkalnych. Emisja liniowa ze źródeł komunikacyjnych stanowi stosunkowo mniejszą uciążliwość, gdyż teren położony jest w dalszej odległości względem ważniejszych szlaków komunikacyjnych, a linia kolejowa znajduje się w odległości ok. 1 km od granicy terenu. Natomiast prowadzona na części terenu oraz w bezpośrednim sąsiedztwie działalność gospodarcza z zakresu produkcji rolnej stanowi źródło emisji zanieczyszczeń powietrza. Otaczające obszar opracowania tereny otwarte oraz pasy zadrzewień w pewnym stopniu umożliwiają przewietrzanie tego obszaru, minimalizując negatywne oddziaływanie prowadzonej działalności na stan powietrza.

5.2 WODY POWIERZCHNIOWE

Teren gminy Łosice położony jest w zlewni Toczonej, lewobrzeżnego dopływu Bugu. Tocznica stanowi niejako oś gminy, przepływając przez jej środek z południowego-zachodu na północny-wschód. Przepływ rzeki jest niewielki, rzędu 1,29 m³/s. Do Toczonej uchodzi niewielki ciek – Kałuża oraz wiele mniejszych dopływów, w tym system rowów systemu melioracyjnego, skąd może wynikać zły stan jej wód. Gmina odznacza się znaczną ilością zbiorników wodnych, użytkowanych jako: stawy rybne, zbiorniki retencyjne, przeciwpożarowe i rekreacyjne. Główne zbiorniki występują w

dolinie Tocznnej w Rudniku, Łosicach i Woźnikach. Łącznie zajmują około 96 ha stwarzając dobre warunki dla bytowania ptactwa wodno-błotnego. Sieć hydrograficzną uzupełniają rowy melioracyjne.

Oceny jakości wód powierzchniowych w ramach monitoringu dokonuje się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych. Stan/potencjał ekologiczny JCWP klasyfikowany jest w pięciostopniowej skali, ustalonej wg wskaźników biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych (klasa I - stan bardzo dobry, klasa II - stan dobry, klasa III - stan umiarkowany, klasa IV - stan słaby, klasa V - stan zły). Pojęcie stanu ekologicznego odnosi się do JCWP naturalnych, do JCWP silnie zmienionych i sztucznych stosuje się pojęcie potencjału ekologicznego. W roku 2017 badania jakości wód prowadzono na rzece Toczna w miejscowości Drażniew. Aktualny stan JCWP określono jako zły. Stan potencjału ekologicznego określono na umiarkowany. Stan chemiczny sklasyfikowano jako poniżej dobrego. Rzeka Toczna posiada wody pozaklasowe (NON – nieodpowiadające normom). Na niskie standardy jakości wód powierzchniowych wpływają różne czynniki, m.in. brak odpowiednio rozwiniętego systemu kanalizacji sanitarno-ściekowej, niewydolny system oczyszczania ścieków, spływ zanieczyszczeń z terenów rolniczych oraz zanieczyszczenia pochodzące z terenów przemysłowych.

Wydaje się, że jednym z istotniejszych zagrożeń jest niewystarczające skanalizowanie terenów gminy oraz stosowanie nawozów. Znaczna część terenów jest uprawiana rolniczo, a więc może dochodzić tu do niewłaściwego przechowywania i stosowania nawozów oraz chemicznych środków ochrony roślin, a także do nieprawidłowego wykonywania zabiegów agrotechnicznych. Wpływ na jakość wód podziemnych i powierzchniowych mają także spływy powierzchniowe z terenów komunikacji. Wody tego typu zanim zostaną odprowadzone do odbiorników powinny być podczyszczane. Tereny utwardzone winny być wyposażone w sprawne systemy zbierające zanieczyszczoną deszczówkę.

Trudno jest ocenić stan wód zbiorników powierzchniowych ze względu na brak danych dotyczących ich jakości. Z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, że ich jakość nie odbiega znacznie od czystości wody rzek i cieków. Niewykluczony jest spływ do akwenów nawozów czy nieoczyszczonych ścieków. Jako źródła zagrożeń dla nich wymienić należy:

- odprowadzenie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych,
- niewystarczające skanalizowanie terenów zurbanizowanych,
- niewłaściwy sposób gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi,
- zanieczyszczenia obszarowe,
- niewłaściwa gospodarka odpadami,
- dopływ wód złej jakości.

Teren opracowania w mieście Łosice oraz w miejscowości Niemojki położony jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Przez fragment terenu w Łosicach przebiega rów melioracyjny.

5.3 WODY PODZIEMNE

Gmina pod względem warunków hydrogeologicznych zróżnicowana jest na dwa obszary:

- Obszar dolinny – wody o zwierciadle swobodnym i ciągłym utrzymującym się w łatwo przepuszczalnych utworach piaszczysto żwirowych oraz w piaskach, torfach i namulach. Lustro wody występuje zazwyczaj poniżej 1,0 m, ale może leżeć znacznie wyżej. Wahania zwierciadła uzależnione są od intensywności opadów atmosferycznych. Poziom wody

gruntowej uzależniony jest także od poziomu wód w ciekach. W granicach przedmiotowego obszaru infiltracja dominuje nad spływem. W miarę wzrostu wysokości bezwzględnych poziom zwierciadła stopniowo się obniża.

- Obszar pozadoliny – obszar wysoczyzny, zasadniczy poziom wód gruntowych zalega pod warstwą słabo przepuszczalnych utworów gliniastych. Zwierciadło wody zalega poniżej 1,0 m. Zwierciadło wód może lokalnie być napięte. Wody gruntowe występują w drobnych piaszczystych i żwirowych przewarstwieniach glin zwałowych. Głębokość zalegania wód gruntowych zależy od ukształtowania terenu, głębokości zalegania utworów nieprzepuszczalnych, poziomu wody w ciekach i opadów atmosferycznych. Wody te są w kontakcie z wodami Toczonej. Ujmowane są na potrzeby gospodarstw rolnych i małych zakładów, studniami kopalnymi i wierconymi.

Według obowiązującego aktualnie podziału obszaru Polski na Jednolite Części Wód Podziemnych miasto i gmina Łosice w przeważającej części znajduje się w granicy jednostki o numerze 55, natomiast południowo-wschodnia część położona jest w jednostce numer 67 (podział na lata 2016 – 2021).

Jednostka JCWPd numer 55 złożona jest z dwóch pięter wodonośnych i czterech poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudnoprzepuszczalnymi. Poziomy charakteryzują się różnym układem stref zasilania i drenażu. W utworach czwartorzędowych wody krążą w systemie zamkniętym w obrębie zlewni, stanowiąc lokalny system krążenia. W utworach paleogenu i neogenu wody dopływają lateralnie spoza obszaru JCWPd. Poziom przypowierzchniowy jest nie izolowany od powierzchni terenu, co umożliwia jego zasilanie poprzez infiltrację, natomiast wody podziemne drenowane są przez rzeki np. Liwiec. System krążenia wód poziomu przypowierzchniowego ma charakter lokalny. Głębsze poziomy wodonośne zasilane są na drodze przesączania się wód przez utwory trudnoprzepuszczalne oraz za pośrednictwem sąsiednich poziomów wodonośnych. Natomiast drenowane są przez większe cieki powierzchniowe o głęboko wciętych dolinach rzecznych.

Jednostka JCWPd numer 67 złożona jest z czterech pięter wodonośnych i pięciu poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudnoprzepuszczalnymi. Teren jednostki pod względem hydrogeologicznym stanowi zamknięty obszar, chociaż każdy z poziomów różni się pod względem układu stref zasilania i drenażu. Poziom przypowierzchniowy piętra czwartorzędowego jest nie izolowany od powierzchni terenu, umożliwiając jego infiltracyjne zasilanie. Strefy zasilania są związane z lokalnymi działaniami wód powierzchniowych. Natomiast wody podziemne są drenowane przez rzeki. System krążenia wód podziemnych poziomu przypowierzchniowego ma charakter wybitnie lokalny. Głębszy poziom wodonośny piętra czwartorzędowego zasilany jest przez przesączanie wód z powierzchni terenu lub z innych poziomów wodonośnych przez utwory trudnoprzepuszczalne oraz przez okna hydrogeologiczne z sąsiednich warstw wodonośnych. Poziom ten drenują głównie cieki powierzchniowe, o głęboko wciętych dolinach. Poziomy piętra paleogeńsko-neogeńskiego oraz kredowego są zasilane poprzez przesączania z nadległych warstw wodonośnych, natomiast drenowane są przez główne cieki. Poziom jurajski stanowi głęboki system krążenia, który jest całkowicie izolowany od pięter kenozoicznych i piętra kredowego. Słabo rozpoznane są obszary alimentacji i drenażu wód tego systemu. Przypuszczalnie zasilanie następuje po stronie białoruskiej poprzez wyżej zalegające warstwy wodonośne. Natomiast wody prawdopodobnie odpływają zgodnie z kierunkiem zapadania warstw do centrum bruzdy środkowopolskiej.

Zasoby wód Jednostki nr 55 wynoszą 852486 m³/d, z czego 10,4% zasobów jest wykorzystywanych. Ogólną ocenę Jednostki (2012 r.) określono jako:

- stan ilościowy – dobry,
- stan chemiczny – dobry,

- ogólna ocena stanu – dobry,
- ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrażona (Karta informacyjna JCWPd nr 55, PGI, 2013 r.).

Zasoby wód Jednostki nr 67 wynoszą 286519 m³/d, z czego 12,2% zasobów jest wykorzystywanych. Ogólną ocenę Jednostki (2012 r.) określono jako:

- stan ilościowy – dobry,
- stan chemiczny – słaby,
- ogólna ocena stanu – słaby,
- ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – zagrożona (Karta informacyjna JCWPd nr 67, PGI, 2013 r.)
- przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych – przyczyny antropogeniczne: oddziaływanie na jakość wód podziemnych terenów rolniczych (nawożenie), terenów zurbanizowanych o nieregularnej gospodarce wodno-ściekowej, dużych składowisk odpadów, dróg o dużej intensywności ruchu (E30).

Na terenie miasta i gminy Łosice nie występuje udokumentowany Główny Zbiornik Wód Podziemnych. W gminie Łosice znajdują się trzy ujęcia wód podziemnych zlokalizowane w Łosicach, Biernatach Średnich i Chotyczach. Wyznaczone są również strefy ochrony bezpośredniej tych ujęć. Na terenie miasta i gminy Łosice nie ma wyznaczonych stref ochrony pośredniej ujęć wód. Wody pierwszej warstwy wód podziemnych ujmowane są na potrzeby gospodarstw rolnych i małych zakładów, w studniach kopanych i małośrednicowych studniach wierconych. Wody tej warstwy są w kontakcie hydraulicznym z wodami rzeki Tocznnej i jej dopływów. Dla potrzeb wodociągów i zakładów o dużym zapotrzebowaniu na wodę eksploatowane są wody poziomu trzeciorzędowego i głębszych, podglinowych warstw poziomu czwartorzędowego. Trzeciorzędowy poziom wodonośny ujęto w studniach dla wodociągu wiejskiego w Biernatach (zasoby 85,0 m³ /h) oraz studni nr 2 Z.M (zasoby 51,6 m³ /h) w Łosicach. Występuje on w przelocie 121,0 – 152,0 m p.p.t. i budują go piaski drobno i średnioziarniste. Pozostałe studnie ujmują głębsze warstwy czwartorzędowego poziomu wodonośnego, związane z seriami osadów piaszczysto-żwirowych, występujących pod glinami zwałowymi. Poziom ten charakteryzuje się zwierciadłem napiętym. W niektórych ujęciach stwierdzono samowypływy. Z map hydroizohips wynika, że wody podziemne poziomów czwarto- i trzeciorzędowego przepływają z kierunku SW na NE, przy czym należy podkreślić drenujący charakter rzeki Tocznnej. Zasilanie tych warstw następuje poprzez infiltrację wód powierzchniowych i wód podziemnych warstw przypowierzchniowych.

Teren opracowania w Łosicach i Niemojkach znajduje się w jednostce JCWPd nr 55. Znajduje się poza strefami ochrony bezpośredniej ujęć wód.

5.4 FAUNA

Świat zwierząt na terenie gminy jest stosunkowo bogaty, szczególnie pod względem ptaków (ich różnorodność gatunkowa sięga ponad stu gatunków). Ze względu na bliskość doliny Bugu możliwe jest sporadyczne występowanie gatunków „naturowych”. Duże przestrzenie otwarte, zadrzewienia, łąki, pola i lasy to doskonałe tereny gniazdowania, żerowania czy polowań ptaków drapieżnych. Ponadto, na terenie gminy tj. w Woźnikach oraz Rudniku, w dolinie rzeki Tocznnej zlokalizowane są stawy rybne będące ostoją dla wielu ptaków lęgowych i przelotnych. Na terenie użytku ekologicznego „Storczykowa Łąka” występuje coraz rzadszy w kraju derkacz. Prawdopodobnie można go spotkać także w innych terenach o charakterze podmokłych łąk. W trakcie wizji terenowych zaobserwowano także błotniaka stawowego. Na skutek „dziczenia” sztucznych zbiorników możliwe jest, że zaczną pojawiać się tu gatunki związane ze środowiskiem wodnym, których obecnie nie zaobserwowano, lub obserwowano sporadycznie.

Choć kompleksy leśne i zadrzewienia stanowią niewielki udział w ogólnej powierzchni gminy to wraz z łąkami i gruntami ornymi stwarzają dobre warunki egzystencji dla większych ssaków. Tutejsze stawy oraz cieki wodne i ich otoczenie zamieszkują ryby oraz płazy. Choć rzeka Toczna ma niewielkie koryto to żyją w niej okonie, płocie, ukleje, krąpie, dodatkowo w stawach przebywają karpie, liny, karasie, szczupaki. Wśród płazów najliczniej występują żaby moczarowe oraz trawne. Wieczorami można usłyszeć charakterystyczny dźwięk wydawany przez kumaka nizinnego. Najuboższe gatunkowo są tereny zurbanizowane oraz duże kompleksy upraw polowych z występującymi gatunkami związanymi z agrocenozami.

Na uwagę zasługuje także bogactwo owadów. Szczególnie cenne tereny pod tym względem uznano za wyżej wspomniany użytek ekologiczny „Storczykowa Łąka”, zlokalizowany w centrum miasta Łosice. Występują tam rzadkie w skali kraju motyle: czerwończyk większy i czerwończyk fioletek. Ze względu na duże przestrzenie łąkowe, liczne ogrody przydomowe czy sady, owady występują tu bardzo licznie i w dużym urozmaiceniu gatunkowym.

Teren opracowania zlokalizowany w Łosicach stanowi fragment obszarów otwartych oraz sąsiaduje z zadrzewieniami i zakrzewieniami. Poza tym znajduje się tu rów melioracyjny. Przewiduje się, że występują w jego zakresie gatunki zwierząt typowe dla tego rodzaju siedlisk, charakterystycznych w gminie Łosice. Podobnie w zakresie terenu opracowania w Niemojkach, który częściowo stanowi tereny otwarte niezabudowane z zadrzewieniami. Natomiast w budynkach związanych z działalnością rolno-produkcyjną prowadzona jest hodowla zwierząt – indyków lub brojlerów kurzych.

5.5 FLORA

Według podziału geobotanicznego Polski (J. Matuszkiewicz, 1993) obszar miasta i gminy Łosice znajduje się w dziale Mazowiecko-Poleskim, Poddziale Mazowieckim, w Krainie Południowomazowiecko-Podlaskiej, w Podkrajnie Południowopodlaskiej, w Okręgu Wysoczyzny Siedleckiej.

Według opracowania Potencjalna roślinność naturalna Polski (Matuszkiewicz J. M., 2008) w granicach opracowania stwierdzono występowanie zbiorowisk potencjalnej roślinności naturalnej: las grądowy, łąg jesionowo-olszowy, świetlista dąbrowa, bór mieszany.

Według opracowania Rośliny naczyniowe Podlasia Nadbużańskiego (P. Kalinowski, 2012) w części dotyczącej gatunków siedlisk murawowych, łąkowych i szuwarowych, na terenie gminy Łosice występują następujące gatunki takich siedlisk: szparag lekarski, dzwonek boloński, centuria pospolita, cibora brunatna, jastrzębiec gronkowy, sitniczka szczecinowata, groszek bulwiasty, zamokrzyca ryżowa, nostryk wyniosły, bobrek trójlistkowy, wilżyna bezbronna, zaraza błękitnawa, starodub łąkowy, beblek błotny, tymotka Boehmera, babka płesznik, pięciornik wiosenny, czarcikęsik Kluka, dziewanna fioletowa, wyka lędźwianowata, fiołek nibypsi. Poza tym na podmokłych łąkach można spotkać kwitnące w maju i czerwcu łąny firletki poszarpanej, ostrożenia łąkowego, jaskrów czy też lokalnie spotykane chronione storczyki - plamisty i krwisty.

Na terenie gminy można wyodrębnić kilka jednostek przyrodniczych zróżnicowanych pod względem gatunkowym flory. Zróżnicowanie to wynika z czynników naturalnych oraz antropogenicznych. Działania ludzi decydują w ogromnym stopniu o obecnym krajobrazie i składzie gatunkowym roślin. Pola uprawne, a nawet lasy powstały w sposób sztuczny, ukierunkowany na produkcję. Nie wyklucza to jednak naturalnych cech tutejszych ekosystemów, wśród których najcenniejsze są związane z środowiskami wilgotnymi i wodami. Istniejące tu zbiorniki wodne oraz dolina rzeki to rejon występowania zanikających pod naporem człowieka zbiorowisk roślinnych.

Tereny użytkowane rolniczo reprezentowane są przez skromną pulę gatunków. Struktura zasiewów zdominowana jest przez zboża i ziemniaki. Ze względu na dość słabe gleby największe powierzchnie zajmuje żyto. Ponadto, uprawiane są warzywa oraz owoce, lecz na znacznie mniejszych arealach.

Tereny leśne w skali gminy mają duże znaczenie, jednak są one w dużym stopniu rozdrobnione oraz nierównomiernie rozmieszczone. Ponadto lasy zajmują tylko około 9,9% powierzchni całej gminy, co jest wskaźnikiem niemal trzy razy mniejszym od średniego dla kraju. W jej części południowo-wschodniej występuje jeden większy kompleks przechodzący na teren dwóch sąsiednich gmin. W granicach gminy Łosice występuje 10 typów siedliskowych lasu, najliczniej występującym gatunkiem drzew jest sosna, a następnie dąb szypułkowy, pozostałe gatunki to brzoza i olcha, znikomy udział przypada na świerk, jesion, topolę, wierzbę i grab. W strukturze wiekowej dominują drzewostany klasy III - tj. w przedziale wieku od 41-60 lat. Znaczny udział przypada także na klasę IV (61-80 lat).

Przestrzeń miejska zdominowana jest przez zabudowę i środowiska mocno przekształcone przez człowieka. Na zieleni terenów zurbanizowanych składają się trawniki, niewielkie zadrzewienia wkomponowane w przestrzeń zurbanizowaną, zieleń towarzysząca zabudowie, zieleń urządzona. Wyróżnia się tereny o wysokim wskaźniku powierzchni biologicznie czynnej oraz pozbawione okrywy roślinnej, a także formy pośrednie. Zbiorowiska roślinne często mają charakter typowo ozdobny, gdzie dominują trawniki, krzewy, drzewa gatunków introdukowanych oraz byliny kwitnące. Tereny zieleni publicznej stanowią niewielkie skwery, park miejski, roślinność wokół Zalewu Łosickiego, zieleń na obszarach zabytkowych, w szczególności istniejących zabytkowych założeniach parkowych z cennym starodrzewem. W tych strukturach występują przeważnie drzewa, krzewy oraz powierzchnie trawiaste.

Teren opracowania w mieście Łosice stanowi fragment kompleksu terenów otwartych o wysokim stopniu naturalności. Porośnięty jest głównie roślinnością niską. Na tym terenie nie jest prowadzona jakakolwiek działalność rolnicza. Teren opracowania w miejscowości Niemojki jest częściowo przekształcony na cele działalności produkcyjnej. W pozostałym fragmencie zachowany jest jako teren zadrzewień i zakrzewień porośnięty roślinnością niską i wysoką.

Obecna struktura gatunkowa organizmów roślinnych jest wynikiem wieloletniej działalności człowieka i naturalnych procesów zachodzących w ekosystemach. Na terenie gminy nie występują jednak bardzo silne, negatywne presje w kierunku świata roślin, choć lokalnie dochodzi do bezpośredniej dewastacji cennej szaty roślinnej np. w wyniku wydobycia torfu. Pomimo znacznego przekształcenia siedlisk, stan flory uznaje się za zadowalający. Nie zaobserwowano oznak działalności patogenów, świadczącej o osłabieniu układów przyrodniczych.

5.6 FORMY OCHRONY PRZYRODY

W Łosicach ustanowiono jeden użytek ekologiczny – Storczykową Łąkę o powierzchni 2.6 ha. Na terenie tym obowiązują ustalenia ochronne określone uchwałą Nr 26/182/2000 Rady Miasta i Gminy Łosice z dnia 30 października 2000 r., w sprawie uznania za użytek ekologiczny i objęcie go ochroną. Użytek położony jest niemal w centrum miasta. Łąka posiada naturalny charakter, występuje na niej licznie storczyk krwisty - gatunek chroniony. Ponadto, zasiedlają ją dwa rzadkie gatunki motyli (zagrożone wyginięciem): czerwończyk większy oraz czerwończyk fioletek. Na terenie użytku występuje derkacz – gatunek z rodziny chrząszczy oraz dziwonia. Żaden teren analizowanej tu zmiany studium nie wchodzi w jego granice.

Na obszarze analizowanej gminy projektowano utworzenie następujących użytków ekologicznych (zapisane w obowiązującym miejscowym planie z 2004 r.):

- „Łąka Parcele” w Łosicach – wchodzi w niego dwa obszary analizowanych zmian – jeden w całości, drugi tylko częściowo (działki ewidencyjne nr 1487 i 1493),
- „Żwirownia polna” około 2 km na południowy wschód od Łosic,
- „Aleja gruszowa w Chotyczach” w Chotyczach,
- „Żwirownia Łuzki” w Łuzkach,
- „Smolna Góra” w Rudniku,
- „Torfowisko Niemojki” w Niemojkach,
- „Żwirownia Zakrzaniec” w Zakrzach.

W granicach gminy Łosice znajduje się fragment otuliny Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”. Szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem unikalnego ekosystemu doliny rzeki Bug. Dlatego w Parku obowiązują warunki ochrony i zasady zagospodarowania określone w rozporządzeniu nr 57 Wojewody Mazowieckiego z dnia 20.05.2005 r. Obszar Parku odznacza się bardzo dużą różnorodnością siedlisk, niewielkimi wzniesieniami urozmaicającymi rzeźbę terenu. Występuje tu 722 gatunki roślin w tym 22 gatunki chronione oraz 141 gatunków ptaków. Głównym walorem przyrodniczym jest meandrująca, nieuregulowana rzeka Bug. W samym parku istnieje też sześć rezerwatów przyrody. Dla obszaru Parku nie ustanowiono obowiązującego planu ochrony. W obrębie otuliny Parku leży część terenu wsi Patków.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice z 2000 r. wskazano projektowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe rzeki Toczej, pokrywające się w większości z granicami cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego ustalonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2004 roku w celu ustanowienia projektowanych zespołów przyrodniczych:

- „Woźnickiego zespół przyrodniczo – krajobrazowy” o powierzchni około 600 ha, obejmującego kompleks stawów rybnych w Woźnikach, przylegające do niego lasy oraz dolinę rzeki Toczej i jej prawy dopływ rzekę Kałużę,
- „Rudnickiego zespół przyrodniczo – krajobrazowy” o powierzchni około 125 ha, obejmującego kompleks stawów rybnych w Rudniku, przylegające do niego lasy oraz dolinę rzeki Toczej.

W granicach projektowanego Woźnickiego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego zgodnie z planem z 2004 r. znajdują się działki nr 77; 78; 79/1 (Świniarów) oraz 1/1; 2/5 (Woźniki), oraz część 249/1 (Dzięcioły). W granicach Rudnickiego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego wg planu z 2004 r. leżą działki: 1510/1 (Łosice), część (Rudnik) 347, a wg Studium, dodatkowo działki 363; 362; 365 (Rudnik).

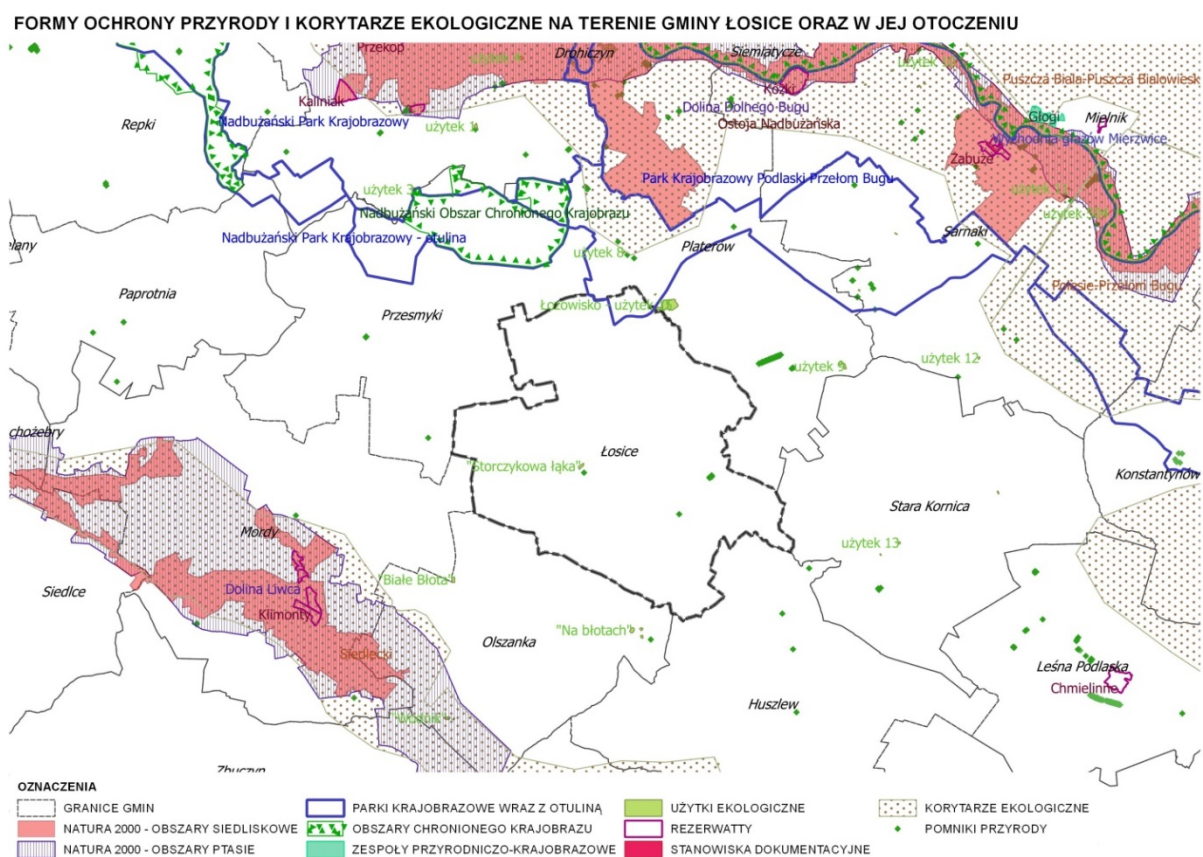
Gmina Łosice znajduje się pomiędzy dwoma odcinkami korytarzy ekologicznych. Odcinek Siedlecki obejmuje dolinę Liwca - na południowe i zachód od gminy w odległości ok. 5 km. Odcinek Dolina Dolnego Bugu na północ i wschód od gminy w odległości ok. 1,5 km. W sąsiadujących gminach zlokalizowane są obiekty i obszary objęte różnymi formami ochrony przyrody. Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu znajduje się w gminie Platerów, ok. 1,5 km od północnej granicy gminy Łosice. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Bugu zlokalizowany jest ok. 10 km na północ od gminy Łosice. Najbliższy Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Głogi znajduje się w odległości ok. 17 km w gminie Mielnik. W otoczeniu gminy Łosice znajduje się kilka rezerwatów przyrody. W odległości ok. 8 km na południowy – wschód położony jest Rezerwat Klimonty, w gminie Mordy. Około 15 km na południowy – wschód, w gminie Leśna Podlaska, znajduje się Rezerwat Chmielinne. W gminie Sarnaki znajdują się Rezerwat Kózki, Zabuże oraz Mierzvice w odległości kilkunastu km na północny – wschód od gminy Łosice. Rezerwaty Dębniak, Kaliniak oraz Przekop położone są w gminie Korczew, na północ od Łosic w odległościach kolejno

ok. 9, 11 i 12 km. W gminie Sarnaki położone jest Stanowisko Dokumentacyjne Wychodnia Głazów Mierzvice, w odległości ok. 15 km od północno – wschodniej granicy gminy Łosice. W sąsiadujących gminach znajdują się również użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody. Przy samej granicy z gminą Platerów zlokalizowany jest użytk ekologiczny Łozowisko – użytk 15 oraz użytk 8. Natomiast w odległości 4 km znajduje się użytk 9. W gminie Olszanka w odległości ok. 1 km położone są użytki ekologiczne: Łużyk, Na błotach, Błotniak, a także użytk Białe Błota w odległości ok. 2 km. W gminie Stara Kornica znajduje się użytk 13 w odległości ok. 4 km od wschodniej granicy gminy Łosice.

Na terenie miasta i gminy, w mieście Łosice oraz miejscowościach Chotycze i Toporów, zlokalizowane są pomniki przyrody (pojedyncze drzewa i grupy drzew), jednak żaden z nich nie znajduje się w obrębie analizowanych obszarów zmian studium, ani w najbliższym jego otoczeniu. Również w obrębie miasta i gminy Łosice występują lasy ochronne – poza granicą zmian studium. W granicach opracowania nie znajdują się obszary włączone do sieci NATURA 2000.

Najbliżej położone obszary sieci Natura 2000:

Najbliżej położonymi obszarami sieci Natura 2000 są: obszar specjalnej ochrony siedlisk Ostoja Nadbużańska (PLH 140011) – około 3 km od północnej granicy gminy, obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnego Bugu (PLB 140001) – około 9 km od północnej granicy gminy, obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Liwca (PLB 140002) – około 6 km od południowej granicy gminy oraz obszar specjalnej ochrony siedlisk Ostoja Nadliwiecka (PLH 140032) – około 6 km od południowej granicy gminy.

Rys. 5 Formy ochrony przyrody i korytarze ekologiczne na terenie miasta i gminy Łosice oraz w jej otoczeniu [źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice (Otrębusy, 2018 r.)]

Tereny zmiany studium w mieście Łosice i w miejscowości Niemojki znajdują się poza miejscami występowania elementów środowiska przyrodniczego objętych formą ochrony przyrody.

5.7 POWIĄZANIA PRZYRODNICZE

Główne powiązanie z otoczeniem stanowi dolina Tocznej i jej dopływy. Powiązanie z Bugiem zapewnia zasilanie biologiczne terenów gminy. W ujęciu lokalnym niezwykle ważną rolę pełnią mniejsze ciek, rowy melioracyjne tworzące sieć oraz towarzyszące im podmokłe tereny i łąki. Takie przestrzenie pozwalają na migrację wielu gatunkom zwierząt i roślin.

Północne tereny gminy wchodzi w skład otuliny Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”. Łąki w okolicy Patkowa bogate są w siedliska o charakterze półnaturalnym. Są także ostoją ptactwa nierzadko zalatującego z doliny Bugu.

Teren opracowania w Łosicach przecina rów melioracyjny stanowiący ważny element lokalnych powiązań przyrodniczych. Poza tym ten teren stanowi fragment większego kompleksu terenów otwartych o charakterze naturalnym w jego rejonie. Teren w miejscowości Niemojki w części niezabudowanej stanowi element systemu przyrodniczego wraz z otaczającymi siedliskami przyrodniczymi.

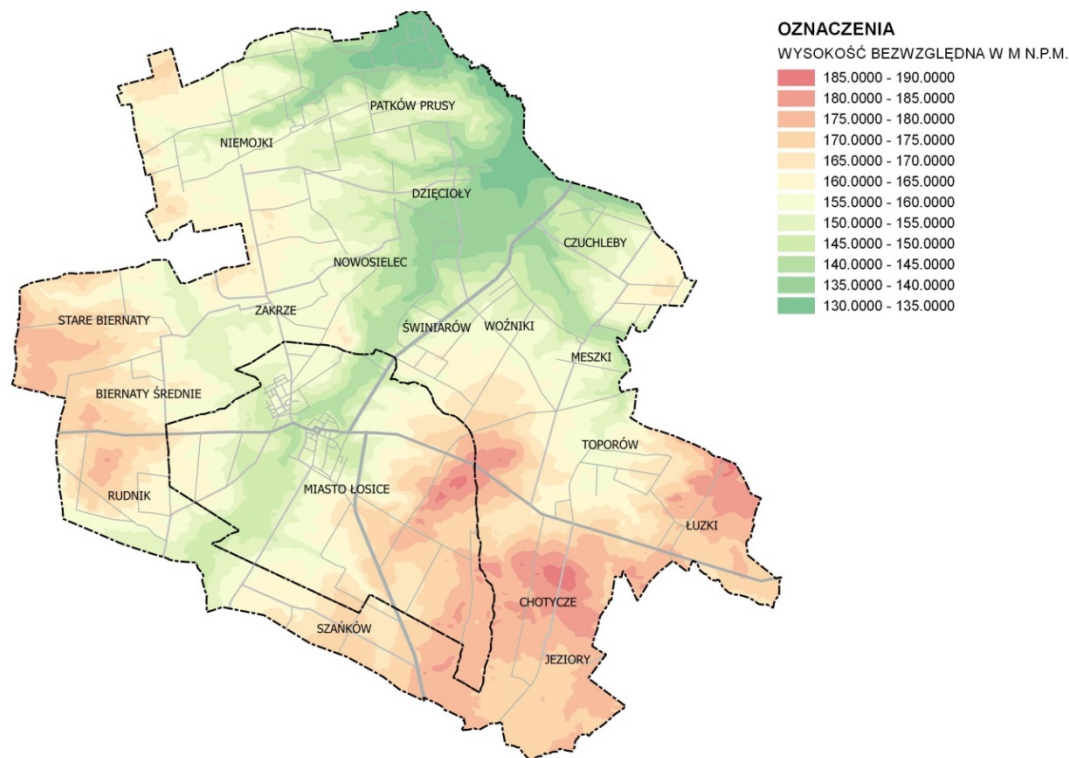
5.8 BUDOWA GEOLOGICZNA I RZEŻBA TERENU

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (2000 r.) obszar miasta i gminy Łosice znajduje się w obrębie prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, makroregionu Niziny Południowopodlaskiej, mezoregionu Wysoczyzny Siedleckiej.

Na zasadniczy kształt rzeźby terenu miał wpływ lądolód zlodowacenia środkowo-polskiego. Prawie cały obszar zajmują wzgórza moreny czołowej stadiału Warty. Inne formy geologiczne to obniżenia powytopiskowe, w których często usytuowane są doliny rzek, tarasy kemowe martwych lodów oraz kemy obniżen powytopiskowych występujące w obszarach akumulacyjnych, a także zdenudowane wały ozów na wschód od Łosic. Pierwotne ukształtowanie podlegało późniejszym procesom denudacyjnym prowadzącym do złagodzenia form pagórkowatych i wypełnienia form dolinowych. Powierzchnia obszaru gminy jest dość urozmaicona, a deniwelacje dochodzą nawet do kilkunastu metrów. Najniżej położony punkt gminy określa rzędna 130,5 m n.p.m. natomiast najwyżej położony rzędna 186,7 m n.p.m. (wzniesienie ozu na wschód od Kol. Łosice). Współcześnie na obszarze całej gminy wyróżnia się dwie zasadnicze jednostki morfologiczne: wysoczyznę morenową oraz obszary obniżen wytopiskowych z doliną rzeki Tocznej oraz siecią dolinek erozyjno-denudacyjnych. Wysoczyzna morenowa ma charakter lekko falistej powierzchni podnoszącej się w kierunku południowo-wschodnim. Wysokości bezwzględne wahają się tu między ok. 130–187 m n.p.m., a deniwelacje nie przekraczają na ogół 20 m. Na północnym-wschodzie gminy w obrębie wsi Czuchleby, Dzięcioły, Świniarów i Woźniki teren jest prawie płaski, na pozostałych częściach lekko falisty, spadki terenu nie przekraczają 3%, tylko w obrębie stoków dochodzą do 5-10%. W południowo-wschodniej części gminy, w rejonie wsi Chotycze i Łuzki wysoczyzna nadbudowana jest strefą wzgórz czołowomorenowych stanowiących najwyższe partie terenu, osiagające kulminację na wysokości 185 m n.p.m. Obszary obniżen wytopiskowych powstały na skutek wytapiania się brył martwego lodu i wynoszenia materiału skalnego przez wody postglacjalne. Liczne obniżenia wykorzystywane są przez współczesne ciek wodne. Dodatkowo wysoczyzna morenowa porożcinana jest w wielu miejscach dolinkami ocnymi o genezie erozyjno-denudacyjnej. W płaskiej morfologii rozległych obniżen wyróżniają się niewielkie pagórki i tarasy kemowe, utworzone przez wody opływające bryły wytapiającego się martwego lodu i osadzające naniesiony materiał – piaski i żwiry.

Wysokość bezwzględna obszaru zmiany studium w Łosicach wynosi ok. 148-151 m n.p.m. o niewielkim nachyleniu w kierunku południowo-zachodnim. W miejscowości Niemojki wysokość bezwzględna osiąga wartości w przedziale ok. 154 – 161 m n.p.m., a teren jest w niewielkim stopniu nachylony w kierunku wschodnim

UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI MIASTA I GMINY ŁOSICE

Rys. 6 Ukształtowanie powierzchni miasta i gminy Łosice [źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice (Otrębusy, 2018 r.)]

Według podziału Polski na jednostki strukturalne, gmina Łosice znajduje się w granicach Obniżenia Podlaskiego wschodnioeuropejskiej platformy prekambryjskiej, zalegającej na znacznej głębokości (ponad 1000 m). Na platformie spoczywają utwory osadowe, których sedimentacja rozpoczęła się w paleozoiku, jednak na analizowanym obszarze nie ma wychodni utworów przed czwartorzędowych. Miąższości utworów czwartorzędowych jest zmienna 60-80 m, lokalnie powyżej 172 m, o czym decyduje urozmaicona powierzchnia stropowa podłoża, budowanego przez pliocenijskie pstry iły.

Plejstocenijskie utwory czwartorzędowe wykształciły się głównie w okresie trwania stadiału Warty zlodowacenia środkowopolskiego i tworzą obszary wysoczyznowe, podczas gdy utwory holocenijskie związane są z dolinami rzecznyymi. Plejstocen reprezentowany jest przede wszystkim przez osady glacialne i fluwioglacialne. W okresie zlodowacenia północnopolskiego analizowany obszar znajdował się w strefie peryglacialnej, w której odbywała się denudacja, wpływająca na obniżenie wzniesień, złagodzenie stoków i wypełnienie obniżzeń. Z tego okresu pochodzą utwory rzeczne – piaski wyższych tarasów akumulacyjnych oraz eluwia glin zwałowych. U schyłku zlodowacenia powstają pierwsze wydmy.

Wśród czwartorzędowych plejstocenijskich osadów należy wymienić utwory:

- zastoiskowe – ility warwowe położone w okolicach wsi Dzięcioły,
- akumulacji lodowcowej reprezentowane przez gliny zwałowe, w tym gliny piaszczyste, pyłowe i pylaste oraz piaski zwałowe z głazami,
- akumulacji wodnolodowcowej – osady piaszczyste i piaszczysto-żwirowe przewarstwione mułkami tworzące kemy i ozy,
- czołowomorenowe w postaci zaburzonych piasków o różnej granulacji z domieszką żwirów, głazów oraz glin zwałowych,
- akumulacji rzecznej reprezentowane przez piaski drobne lub średnie budujące tarasy rzeczne;

osady holocenijskie tworzą utwory:

- aluwialne i bagiennie występujące w obniżeniach i zagłębieniach terenu oraz w dolinach rzek (tarasy zalewowe), wykształcone jako piaski z domieszką humusu, namuły i torfy,
- deluwialne występujące jako piaski gliniaste zalegające w dnach dolinek bocznych położonych w wyższych partiach wysoczyzny,
- akumulacji eolicznej tworzące niewielkie formy wydymowe, głównie w rozległych obniżeniach terenowych.

Surowce mineralne

Na obszarze całej gminy i miasta Łosice występują złoża kruszywa naturalnego i torfu. Znajdują się również obszary prognostyczne i perspektywiczne torfu oraz piasków i żwirów. Tereny podlegające analizowanym tu zmianom nie leżą w zasięgu żadnego złoża, obszaru czy terenu górniczego.

Torf jest w gminie intensywnie eksploatowany. Kopalina ta znalazła zastosowanie w uprawie pieczarek, która jest jednym z ważniejszych działów lokalnego rolnictwa. Kruszywo naturalne wykorzystuje się na potrzeby budownictwa ogólnego i drogownictwa. Na potrzeby lokalne kruszywo eksploatowane jest w licznych niewielkich wyrobiskach bez udokumentowanych zasobów.

Rzeźba terenu i warunki geologiczno-inżynierskie

W podziale fizyczno-geograficznym Polski wg J. Kondrackiego obszar analizy położony jest w granicach makroregionu Wysoczyzny Siedleckiej. Zasadnicze rysy rzeźby terenu ukształtował tu lądolód zlodowacenia środkowo-polskiego. Prawie cały obszar zajmują wzgórza moreny czołowej stadiału Warty. Pierwotne ukształtowanie podlegało późniejszym procesom denudacyjnym prowadzącym do złagodzenia form pagórkowatych i wypełnienia form dolinowych.

Współcześnie na obszarze całej gminy wyróżnia się dwie zasadnicze jednostki morfologiczne:

- wysoczyznę morenową;
- obszary obniżeń wytopiskowych z doliną rzeki Tocznej oraz siecią dolinek erozyjno-denudacyjnych.

5.9 GLEBY

Gleby w mieście i gminie Łosice wykształciły się z utworów czwartorzędowych, plejstocenijskich piasków, piasków gliniastych, gliny lekkiej, pyłów oraz holocenijskich utworów rzecznych i bagiennych. Największą powierzchnie zajmują gleby wytworzone z piasków – gleby bielnicowe, pseudobielnicowe i brunatne. W dolinach rzecznych występują czarne ziemie, gleby mułowo-torfowe, torfowe, murszowo-torfowe, murszowo – mineralne i murszowate.

Na terenie gminy dominują gleby kompleksu IIIa-IIIb i IV. Według danych IUNG średni wskaźnik oceny gleb użytków rolnych waha się w granicach od 40 do 50 punktów (w skali 100 pkt). Poniżej przedstawiono orientacyjne zestawienie powierzchni zajmowanych przez gleby różnych klas bonitacyjnych:

Klasy gleb	Grunty orne (ha)	Łąki (ha)	Pastwiska (ha)
II	3,7	2,2	0,7
IIIa i IIIb	3043,9	463,1	228,4
IVa i IVb	3880,9	594,8	397,8
V	800,3	253,1	132,8
VI	197,1	23,5	21,2
Razem	7907,8	1336,8	780,9

Gleby o najwyższej przydatności rolniczej zlokalizowane są przede wszystkim w obrębach ewidencyjnych Biernaty Średnie, Zakrze, Woźniki, Czuchleby, Szańków oraz znaczną część terenów otwartych w mieście, otaczających zabudowania zlokalizowane w centralnej części w granicy administracyjnej miasta.

Pod względem użytkowania gruntów teren opracowania w mieście Łosice stanowią: grunt orny klasy bonitacyjnej IVa, łąkę trwałą klasy bonitacyjnej III, grunt pod rowem oraz drogę. Teren w miejscowości Niemojki stanowią: łąki trwałe, grunty orne klas bonitacyjnych, grunty rolne zabudowane, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych oraz las. Nie występują w tym terenie gleby wysokich klas bonitacyjnych.

Zagrożenia dla środowiska glebowego wynikają między innymi z rolniczego wykorzystania gruntów. Błędy w nawożeniu oraz w stosowaniu środków ochrony roślin mogą być źródłem zanieczyszczenia gleb i wód ze względu m.in. na powszechność stosowania nawozów azotowych. Kolejnym istotnym czynnikiem degradującym środowisko wodno-gruntowe jest zaśmiecanie terenów, które może prowadzić do lokalnych zanieczyszczeń gleb. Szczególnie niebezpieczne są tzw. dzikie wysypiska, gdzie skład odpadów jest nieznany w związku z czym lokalne zagrożenie dewastacją jest bardzo duże. Innym zagrożeniem jest przenikanie zanieczyszczeń pochodzących z terenów związanych z działalnością przemysłową. Kolejnym jest przeznaczanie gleb nadających się do wykorzystania rolniczego lub leśnego na inne cele, szczególnie inwestycyjne.

Poniżej przedstawiono dane dla powiatu Łosickiego na temat stanu gleb opublikowane przez WIOŚ Warszawie w 2006 r. dotyczące dopuszczalnych zawartości różnych szkodliwych substancji, m.in. pochodzenia antropogenicznego:

- udział gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych oraz dla których potrzebne jest wapnowanie – 61-80%,
- udział gleb o niskiej i bardzo niskiej zawartości fosforu – 41 - 60%,
- udział gleb o bardzo niskiej i niskiej zawartości potasu – 41 - 60%,
- udział gleb o bardzo niskiej i niskiej zawartości magnezu – 41-60%,
- zawartość metali ciężkich – naturalna,
- zawartość WWA – naturalna,
- zawartość siarki siarczanowej – naturalna.

5.10 KLIMAT AKUSTYCZNY I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Hałas określa się jako: niepożądane, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziaływujące za pośrednictwem powietrza na organizm ludzki. W związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stanowi on dużą uciążliwość dla człowieka. Ze względu na środowisko oraz źródło generujące hałas dzielimy na:

- komunikacyjny, gdzie źródłem jest ruch drogowy,
- kolejowy,
- przemysłowy,
- komunalny.

Dokuczliwość hałasu drogowego wynika przede wszystkim z jego powszechności. Największe niedogodności związane z hałasem można wskazać wzdłuż głównych arterii komunikacyjnych oraz w centrum miasta. Niewątpliwie należy tu szczególnie przeanalizować jego oddziaływanie pod kątem możliwości inwestowania przy głównych ciągach komunikacyjnych. Dotyczy to również linii kolejowej zlokalizowanej w północnej części gminy. Niewielkie wykorzystanie linii nr 31 Siedlce-Hajnówka (kilka połączeń pasażerskich na dobę oraz ewentualne połączenia towarowe) powoduje jednak, że hałas ten nie jest bardzo dokuczliwy. W części obszaru objętego zmianą studium w miejscowości Niemojki źródłem uciążliwości może być hałas kolejowy, gdyż w odległości ok. 1 km zlokalizowana jest linia kolejowa oraz stacja kolejowa. Hałas komunikacyjny w tej części obszaru ma mniejsze znaczenie, gdyż w sąsiedztwie znajdują się mniej uczęszczane ciągi komunikacyjne. Natomiast wykorzystywane różnego rodzaju maszyny oraz pojazdy związane z prowadzoną działalnością rolno-produkcyjną, a także procesy technologiczne stanowią istotne źródło hałasu. Hałas komunalny stanowi mniejszą uciążliwość, gdyż teren znajduje się w dużej odległości od zabudowań mieszkalnych. Z uwagi na dużą odległość istniejących zabudowań od obiektów mieszkaniowych oraz stosowanie skutecznych technologii, minimalizujących negatywny wpływ prowadzonej działalności na otoczenie nie stwierdza się negatywnego oddziaływania na zamieszkałe otoczenie. Na terenie opracowania zlokalizowanym w mieście Łosice występują uciążliwości związane z hałasem drogowym z bezpośrednio sąsiadującej drogi krajowej nr 19. Jest to trasa o dużym natężeniu ruchu pojazdów osobowych i ciężarowych. Dużo mniejsze znaczenie ma hałas komunalny, gdyż zabudowania znajdują się w pewnej odległości od terenu i są częściowo oddzielone pasem zadrzewień.

Niestety WIOŚ nie przeprowadzał badań hałasu w rejonie Łosic. Najbliżej położony punkt pomiarowy zlokalizowany był w Siedlcach, lecz wyniki pomiarów z niego prawdopodobnie nie będą w pełni adekwatne dla Łosic, które są zdecydowanie mniejszym miastem. Można jednak z dużą pewnością stwierdzić, że dopuszczalne wielkości hałasu określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku są przekraczane w Łosicach przy głównych ciągach komunikacyjnych. Określenie zasięgu negatywnego oddziaływania hałasu komunikacyjnego wymaga specjalistycznych pomiarów wykraczających poza zakres niniejszego opracowania. Z uwagi na plany budowy nowej drogi ekspresowej S19, można przyjąć, że nowa droga tranzytowa przejmie przeważającą część ruchu występującego obecnie na drodze krajowej nr 19.

Promieniowanie elektromagnetyczne. Z uwagi na sposób oddziaływania widmo promieniowania elektromagnetycznego dzielimy na promieniowanie jonizujące i niejonizujące. W mieście i gminie brakuje w zasadzie naturalnych źródeł promieniowania jonizującego, a niebezpieczeństwo jakie mogłyby stanowić radionuklidy w obiektach jądrowych i urządzenia wykorzystujące jego źródła jest w mieście niewielkie. Promieniowanie niejonizujące jest bardzo powszechne. Główne źródła promieniowania elektromagnetycznego w mieście i gminie Łosice to napowietrzne linie elektroenergetyczne i stacje bazowe telefonii komórkowej. Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie badań monitoringowych oraz informacji o źródłach emitujących pola. Analiza wyników pomiarów wykonanych w 2017 roku wykazała, że występujące w środowisku poziomy pól elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych. Zgodnie z monitoringiem pól elektromagnetycznych prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w roku 2017 na terenie województwa mazowieckiego brak jest miejsc przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową lub miejsc dostępnych dla ludności, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dla punktu pomiarowego zlokalizowanego w Łosicach na

skwerze w centrum miasta nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Przez teren gminy przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV, które odchodzą od stacji elektroenergetycznej położonej w mieście Łosice.

Tereny objęte zmianą studium położone są w znacznej odległości od istniejących linii wysokiego napięcia, natomiast źródłem promieniowania są linie średniego napięcia 15 kV położone w rejonie obszaru opracowania.

5.11 KLIMAT

Według regionalizacji klimatycznej Polski (Woś, 1993) miasto i gmina Łosice jak i cały powiat łosicki zlokalizowane są w obrębie Regionu Podlasko-Poleskiego. Położenie na wschodnim krańcu Polski powoduje, iż teren w znacznym stopniu podlega wpływowi ostrego klimatu kontynentalnego. W wyniku czego obserwuje się dużą rozpiętość średnich i skrajnych temperatur rocznych oraz stosunkowo małą sumę opadów atmosferycznych. Warunki klimatyczne obszaru opracowania charakteryzują następujące czynniki:

Temperatura powietrza

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7-8°C;
- liczba dni z ujemną temperaturą wynosi około 50-55 w ciągu roku,
- okres wegetacyjny - 210-215 dni, początek przypada na 5-7 kwietnia, a koniec na 25-30 października,
- średni czas trwania zimy wynosi 108-110 dni.

Opady atmosferyczne i wilgotność powietrza

- średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi ok. 550-560 mm, z czego na okres wegetacyjny przypada ok. 2/3 rocznej sumy opadów;
- pokrywa śniegowa utrzymuje się średnio 55-66 dni w ciągu roku;
- średnia roczna wilgotność względna powietrza wynosi ok. 82%.

Zachmurzenie i nasłonecznienie

Największe zachmurzenie występuje w listopadzie (ponad 8 stopni pokrycia nieba), najmniejsze we wrześniu (5 stopni). Wartość średnia zachmurzenia kształtuje się na poziomie 6,5 stopnia pokrycia nieba. Stopień nasłonecznienia wynosi przeciętnie 4,4 godz. dziennie (średnia roczna). Największe usłonecznienie przypada na czerwiec (ok. 8 godz.), a najmniejsze na grudzień (ok. 0,8 godz.).

Wiatry

W rejonie Łosic przeważają wiatry zachodnie. Często występują również wiatry południowo – zachodnie. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi ok. 3 m/s. W ciągu roku występuje średnio 10 dni z silnym wiatrem o prędkości ponad 10 m/s.

Opis warunków klimatycznych został uśredniony dla obszaru miasta i gminy Łosice. Lokalnie niniejsze warunki mogą się różnić.

Na warunki klimatyczne analizowanego terenu największy wpływ ma obecność doliny rzeki Toczeń, zbiorników wodnych oraz lasów. Dolina rzeki przyczynia się do zwiększenia częstotliwości występowania mgieł oraz wilgotności. Dolina stanowi naturalny korytarz przewietrzający natomiast niewielkie kompleksy leśne stanowią barierę dla wiatru ograniczając jego siłę i prędkość.

5.12 WALORY KRAJOBRAZOWE I KULTUROWE

Krajobraz miasta (z wyjątkiem najbardziej zurbanizowanej części centrum Łosic) i gminy jest zdominowany przez krajobraz złożony z użytków rolnych wraz z pasmowo rozmieszczoną zabudową jednorodziną, zlokalizowaną wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Brak jest tu dużych kompleksów leśnych. Największe zwarte lasy znajdują się w okolicach Woźnik, jednak nie przedstawiają one większych wartości przyrodniczych, ze względu na prowadzoną w nich dość intensywną gospodarkę leśną. Najbardziej interesujący jest las koło wsi Dziecioły, porastający żyzne siedlisko i odznaczający się bogatą szatą roślinną, w tym znacznymi powierzchniami starodrzewia. Otwarte tereny polne są mało urozmaicone. Zdominowany przez nie krajobraz występuje głównie w centrum gminy (wokół Łosic) oraz w jej południowej części. Można tu znaleźć pozostałości częściowo naturalnych ekosystemów, takie jak np. niewielkie oczka wodne. Charakterystycznym elementem są wyniesienia terenu stanowiące naturalne dominanty, będąc jednocześnie punktami widokowymi. Kopiec „Szwedzka Góra” zlokalizowany w Rudniku, został wpisany do rejestru zabytków i stanowi jedno z takich punktów widokowych. W niektórych miejscach te wyniesienia zostały zamienione na żwirownie, stanowiące bardzo ciekawe siedliska sucho- i ciepłolubnych zwierząt oraz roślin.

Cenne i znacznie urozmaicające krajobraz są środowiska związane z wodami powierzchniowymi. To właśnie bogata sieć hydrologiczna wraz z towarzyszącą zielenią powoduje, że krajobraz miasta i gminy Łosice, mimo wybitnie rolniczego charakteru, należy uznać za zróżnicowany i miejscami warty ochrony. Ważnym elementem rzeźby terenu, znacznie kształtującym krajobraz gminy jest dolina rzeki Tocznej. Przebiega ona mniej więcej przez środek analizowanego obszaru, przecinając go z południowego-zachodu na północny-wschód. Dolina jest stosunkowo głęboko wcięta, a szerokość waha się od 0,5 do 1 km. Miejscami bardzo bogate są tu zbiorowiska roślin łąkowych wraz z żerującymi i gniazdującymi ptakami. Z punktu widzenia przyrodniczo-krajobrazowego najbardziej cennymi środowiskami wodnymi są zlokalizowane w dolinie stawy rybne w Woźnikach oraz w Rudniku. Ze względu na walory krajobrazowe ochroną prawną objęto użytek ekologiczny „Storczykowa łąka” oraz północny fragment gminy położony w granicy otuliny Parku Krajobrazowego Podlaski Przełom Bugu. W obszarze opracowania znajdują się również pomniki przyrody.

Obszar analizy już w czasach historycznych miał stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć osadniczą. Szczególnie ciekawe są pozostałości osadnictwa wczesnośredniowiecznego w okolicach wsi Dziecioły. Można tu w terenie odczytać ślady grodziska będącego prawdopodobnie lokalnym centrum władzy, wokół którego w promieniu kilkunastu kilometrów znajdowała się sieć powiązanych z nim osad. Miasto Łosice uzyskało lokację na prawie magdeburskim w 1505 r. i wtedy zaczął się kształtować jego układ urbanistyczny. Pierwotne założenia utrudniają odczytać jednak XIX i XX wieczne regulacje. W dzisiejszym układzie urbanistycznym doszukać się można obrysu wieloboku foremnego z prostokątnym rynkiem jako regularnej formy centrum miasta. Przez rynek, na kierunku wschód zachód, przebiega po przekątnej główny trakt, przy którym trochę na zachód usytuowano kościół i seminarium. W 1823 r. przewidziano wytyczenie rewiru żydowskiego w mieście, który miał być powiązany z istniejącą zabudową miejską. Zdecydowało to o dalszym przebiegu ulic. Walory krajobrazowe związane są również z istniejącymi zabytkami o wartościach historyczno - kulturowych. Są to obiekty oraz obszary wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków, na które składają się liczne obiekty, cmentarze, miejsca pamięci, układy przestrzenne miejscowości. Na terenie miasta i gminy zlokalizowane są również obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Wojewody Mazowieckiego, stanowiące zabytki nieruchome. Występują tu również stanowiska archeologiczne oraz obiekty uznane za dobra kultury współczesnej. Szczególnie cenne są zespoły dworsko – parkowe ze starym drzewostanem, układ urbanistyczny miasta oraz wciąż licznie zachowana

regionalna architektura drewniana. Pod koniec 2018 roku podczas prac archeologicznych związanych z rewitalizacją Parku im. Króla Aleksandra Jagiellończyka w Łosicach odkryto kamiennie-ceglane relikty wieży dawnego ratusza. To miejsce wskazano jako zabytek archeologiczny, a pozostałości kamiennej wieży ratuszowej z XVI w. zostały wpisane do rejestru zabytków nieruchomości województwa mazowieckiego decyzją Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Większość rejonów gminy użytkowanych jest zgodnie z uwarunkowaniami środowiskowymi. Pewne niekorzystne zmiany zachodzą na skutek stopniowego wyłączania gruntów z produkcji rolnej i ich zabudowaniu. W przypadku bezpośredniej okolicy centrum miasta jest to zjawisko typowe dla poszerzającej się przestrzeni zurbanizowanej i nie przynosi wysoce negatywnych skutków środowiskowych. Niestety praktycznie w całej gminie powstaje zabudowa rozproszona co odbija się niekorzystnie na utrzymaniu krajobrazu o cechach naturalnych lub rolnych. Powstająca zabudowa (bardzo często nie związana w żaden sposób z rolnictwem) staje się elementem zaburzającym pejzaż, obniżającym jego walory przyrodnicze.

Dość powszechne na terenach gminy wydobywanie torfu przyczynia się do pomniejszania jego zasobów. Pewną rekompensatą na rzecz przedmiotowej degradacyjnej działalności, są powstałe po wydobywaniu torfu zbiorniki wodne. Zbiorniki są odpowiednio zagospodarowywane i zarybiane. Ze względu na żyzne siedliska ich brzegi szybko porasta gęsta i bogata roślinność. Obiekty te doskonale wpisują się w tutejszy krajobraz podnosząc jego walory estetyczne. Wody wykorzystywane są na cele hodowlane i rekreacyjne.

Reasumując, należy zauważyć, iż większość terenów gminy to przestrzenie produkcji rolnej z licznymi zadrzewieniami, rowami, łąkami. Walory krajobrazowe są stosunkowo wysokie choć nie wyróżniają się na tle innych regionów części wschodniej Polski. Szczególnie malownicze są stawy oraz dolina Tocznej na części terenu gęsto porośnięta drzewostanem olchowym. Zabudowania zlokalizowane są wzdłuż lokalnych ciągów komunikacyjnych. Pejzaż rolniczy i naturalny ulega stopniowemu ograniczaniu kosztem zabudowy jednak większość terenów gminy wciąż pozostaje w użytkowaniu rolnym.

W obszarze opracowania w mieście Łosice i miejscowości Niemojki nie występują obiekty i obszary zabytkowe ani obiekty stanowiące dobra kultury współczesnej. Teren zlokalizowany w Łosicach nie jest zainwestowany i ma charakter naturalny, porośnięty głównie roślinnością niską, a wraz z otaczającymi terenami stanowi kompleks terenów otwartych. Teren przecina rów melioracyjny. Ze względu na wysoki stopień naturalności teren w Łosicach posiada w skali lokalnej walory krajobrazowe. Teren opracowania w miejscowości Niemojki częściowo jest zabudowany obiektami związanymi z działalnością zakładu, który nie jest atrakcyjny pod względem walorów krajobrazowych. Istniejące zabudowania znacząco wyróżniają się na tle krajobrazu wiejskiego. Są to duże obiekty produkcyjne, które widoczne są ze znacznej odległości. Częściowo teren porośnięty jest roślinnością niską i wysoką, która wraz z otaczającymi terenami otwartymi i leśnymi może stanowić ciąg przyrodniczy posiadający w pewnym stopniu walory krajobrazowe.

5.13 ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA DLA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA ORAZ PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Problemy ochrony środowiska powinny być częściowo rozwiązane już na etapie tworzenia koncepcji zagospodarowania przestrzennego. Planowanie uwzględniające potrzebę zachowania walorów przyrodniczych, w tym obiektów i obszarów prawnie chronionych może pozwolić na utrzymanie środowiska przyrodniczego w odpowiednim stanie i zapewnić jego dobre funkcjonowanie. Aby jednak proponować odpowiednie rozwiązania przestrzenne konieczna jest

odpowiednia waloryzacja istniejącego stanu zasobów przyrodniczych oraz określenie występujących zagrożeń. Stan ogólny środowiska na terenie całego miasta i gminy Łosice należy ocenić jako dobry.

Dolina rzeki Tocznej, tereny wzdłuż jej dopływów, a także stosunkowo rozległe tereny łąkowe z rozproszoną zabudową zagrodową/jednorodziną wraz z kompleksami leśnymi stanowią najcenniejsze enklawy przyrodnicze. Tereny o niskich/umiarkowanych wartościach przyrodniczych występują przede wszystkim w centrum miasta, gdzie następuje największa intensyfikacja zabudowy, infrastruktury i związanych z nimi zmian w stanie środowiska naturalnego. Do mniej atrakcyjnych przyrodniczo należy również zaliczyć obszary użytkowane rolniczo, które wypełniają pozostałą część miasta i gminy.

Problemy związane z ochroną środowiska można rozpatrywać na dwóch płaszczyznach czasowych – istniejących i przewidywanych. Odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni może skutecznie gwarantować zachowanie zasobów przyrody w dobrym stanie i zapewnienie dobrego funkcjonowania środowiska. Szczególnej wagi powyższe nabiera w aspekcie wprowadzania nowego zagospodarowania.

Na podstawie analiz dokumentacji, przeprowadzonych wizji terenowych, a także dostępnych opracowań szczegółowych, m.in. opracowania ekofizjograficznego podstawowego i konsultacji przeprowadzonych z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Łosice stwierdzono główne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego w terenie opracowania przedmiotowej zmiany studium.

Problemy środowiskowe, które są obecne na obszarach objętych opracowaniem mają negatywny wpływ na poszczególne komponenty środowiska, natomiast działalność prowadzona w ich obrębie, realizowana jest z zachowaniem zasad mających na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko. Teren opracowania zlokalizowany w miejscowości Niemojki jest częściowo zainwestowany obiektami produkcyjnymi z zakresu produkcji rolnej. Taki rodzaj działalności powoduje powstawanie odorów oraz hałasu, a także zanieczyszczeń. Może również wystąpić zagrożenie pożarowe spowodowane czynnikami antropogenicznymi i związanymi z procesami technologicznymi. Zagrożenie stanowiąc może również odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do ziemi i przedostających się do wód gruntowych. Teren w Łosicach jest niezainwestowany i pozostaje jako teren otwarty o charakterze naturalnym, z tego względu nie generuje negatywnego wpływu na środowisko. Bezpośrednie sąsiedztwo drogi krajowej o dużym natężeniu ruchu samochodów osobowych i ciężarowych wiąże się ze wzmożonym hałasem oraz wibracjami, a także wytwarzaniem pyłów i zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.

Identyfikacja istniejących problemów jest istotna z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Projekt Studium powinien zawierać odpowiednie zapisy i propozycje rozwiązań uwzględniających istniejące problemy środowiskowe w celu ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych obszaru oraz minimalizując negatywny wpływ projektowanego zagospodarowania na stan poszczególnych komponentów środowiskowych, a także ludzi.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIENÍ STUDIUM

Zmiana stanu i funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska jest uzależniona od nasilenia się istniejących presji środowiskowych oraz od powstania nowych oddziaływań, które mogą prowadzić do negatywnych skutków środowiskowych. Dokonując oceny potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień studium należy uwzględnić, iż nie wyklucza to dalszego rozwoju miasta i związanego z nim nowego inwestowania, czy rozwoju zabudowy. Analizowany dokument planistyczny dotyczy kilku działek i jest odpowiedzią władz miasta na potrzeby społeczeństwa. Realizacja tych potrzeb to w tym wypadku ułatwienie bądź

umożliwienie zainwestowania, w większości w formie zabudowy produkcyjno-usługowej i produkcji rolnej-specjalnej. Brak realizacji zmian studium jest sprzeczny z interesem części mieszkańców.

Pozostawienie aktualnych form gospodarowania jest zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi. Wprowadzenie zabudowy na terenach aktywnych biologicznie zawsze odbywa się kosztem środowiska i choć nie są to drastyczne zmiany stanu komponentów środowiska to mogą lokalnie taki charakter przyjąć.

Przedmiotowa zmiana studium obejmująca konkretne działki umożliwia kompleksowe ujęcie problematyki planowania, uwzględniające szeroką gamę uwarunkowań. W takim wypadku nie istnieje ryzyko, iż niewłaściwie zostaną zagospodarowane niewielkie tereny, o teoretycznie małym, „jednostkowym” wpływie, znajdujące się w pobliżu istniejących lub projektowanych form ochrony przyrody.

Na działkach, które objęte są przedmiotową zmianą Studium obowiązuje Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą Nr XV/86/04 Rady Miasta i Gminy Łosice z dnia 12 marca 2004 r. Działalność prowadzona na niniejszych obszarach jest zgodna z ustaleniami planu miejscowego. Zgodnie z tym na terenie w mieście Łosice wyznaczono funkcję RP – teren upraw polowych oraz RZ – teren łąk i pastwisk wraz z zaznaczonym rowem, natomiast na terenie w miejscowości Niemojki wyznaczono funkcje RP – teren uprawy polowe, RZ – łąki i pastwiska, RL – tereny lasów, tereny dolesień oraz wskazano w północnej części obszaru strefę ograniczonego użytkowania od sieci gazowej wysokiego ciśnienia, w której zakazuje się budowy obiektów z pomieszczeniami na stały i czasowy pobyt ludzi. Na terenach rolnych tj. RP oraz RZ, dopuszczono realizację:

- a) na terenach upraw polowych /RP/, na gruntach klasy IVb, V i VI tworzenia nowych zagród /budynki mieszkalne, gospodarcze, budynki służące przetwórstwu rolno-spożywczemu oraz do produkcji rolniczej uznanej za dział specjalny/ oraz inwestycji i urządzeń wymienionych w pkt b), dotyczących łąk i pastwisk,
- b) na terenach łąk i pastwisk /RZ/: stawów rybnych, zbiorników wodnych małej retencji i innych zbiorników wodnych oraz urządzeń melioracji, przeciwpowodziowych, zaopatrzenia w wodę, kanalizacyjnych, utylizacji ścieków, gazownictwa, elektroenergetyki, łączności, dróg dojazdowych gospodarczych,
- c) pracowniczych ogródków działkowych,
- d) urządzeń sezonowych, ciągów spacerowych w celu zapewnienia dostępu do zespołów zieleni publicznej, obiektów historyczno-kulturowych oraz miejsc wypoczynkowych i widokowych pod warunkiem uzyskania zgody właściciela gruntów.

Przewiduje się, iż nastąpiłby rozwój zagospodarowania w oparciu o wyznaczone w planie miejscowym funkcje terenu. Działalność prowadzona na niniejszych obszarach jest zgodna z ustaleniami planu miejscowego.

7. USTALENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA NINIEJSZEGO OPRACOWANIA

Z punktu widzenia niniejszego opracowania ważny jest charakter zmian, które można określić jako tzw. punktowe. Zgodnie z dokumentem nie projektuje się zagospodarowania obszarowo obejmując cały teren gminy, lecz punktowo. Zmiana zagospodarowania dotyczy kilkunastu działek.

8. PRZEWIDYWANE SKUTKI WPLYWU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO

Ustalenia zmiany studium zagospodarowania przestrzennego odnoszą się nie tylko do środowiska przyrodniczego. W dużej mierze realizacja postanowień zmiany studium jest swoistego rodzaju odpowiedzią na rosnące potrzeby usługowe i gospodarcze ludzi, a więc dokument kształtuje środowisko życia człowieka, warunki egzystencji zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców.

Projekt zmiany studium wprowadza głównie zabudowę na gruntach rolnych. Ze względu na zaproponowane w analizowanym projekcie zmiany studium formy oraz skalę zagospodarowania, nie prognozuje się oddziaływań transgranicznych ani znaczącego, negatywnego wpływu na sieć NATURA 2000. Zmiany zagospodarowania dotyczą pojedynczych działek, jednak ich łączna ilość i położenie może powodować powstanie skutków skumulowanych oraz wystąpienie pewnych oddziaływań ponadlokalnych.

Poniżej przedstawiono zmiany, jakie zajdą na skutek wprowadzania nowego zagospodarowania. Generalnie dotyczą one wprowadzania zabudowy na tereny dotychczas niezainwestowane. Poniżej w tekście oraz tabeli przedstawiono przewidywane skutki środowiskowe w odniesieniu do poszczególnych działek.

Tab. 1. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na poszczególne komponenty i cechy środowiska

Potencjalny wpływ realizacji ustaleń zmiany Studium na:	Tak	Nie	Prawdopodobnie	Uwagi
POWIETRZE: - wzrost zanieczyszczenia powietrza (pyły, związki lotne) - powstanie odorów - wzrost hałasu - wibracje	√ √ √ √			- może mieć to miejsce w związku z powiększeniem obszarów zabudowy o funkcji produkcji rolnej specjalnej i produkcyjno-usługowej
POWIERZCHNIĘ ZIEMI: - zmiany struktury geologicznej - zniszczenie warstw powierzchniowych (warstwy gleb) - zmiany topograficzne - zniszczenie unikatowych cech geologicznych - wzrost erozji - wzrost zagrożenia osuwiskami - zanieczyszczenie gleby	√	√ √ √ √ √	√	- dotyczy wprowadzenia zabudowy na terenach otwartych;

- zmiany fizyko-chemicznych właściwości gleby			√	
WODY: - zmiany w obecnych przepływach wody - zmiany jakości wód - zmiany poziomu zwierciadła wód gruntowych - zmiany ilości wód powierzchniowych lub podziemnych - zrzuty ścieków do wód chronionych - zmiany ilości lub jakości wody pitnej		√ √ √ √	√ √	- zmiany ilości wody infiltrującej do gruntu związane ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, ograniczenie retencji wód w wierzchniej warstwie gleby, - zmiany jakości wód, zwłaszcza gruntowych – mogą być spowodowane wadliwymi rozwiązaniami infrastrukturalnymi oraz niewłaściwym odprowadzaniem wód opadowych z powierzchni dróg, dojazdów, parkingów, terenów budowy itp.;
ROŚLINNOŚĆ: - zmiany różnorodności siedlisk - zmiany ilościowe roślin w siedliskach - zmniejszenie liczby gatunków unikatowych, rzadkich, zagrożonych - wprowadzenie nowych gatunków		 √ √	√ √	- zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna (nowe powierzchnie zabudowane)
ZWIERZĘTA: - zmiany różnorodności gatunkowej - zmiany w ilości zwierząt - zmniejszenie liczby gatunków unikatowych, rzadkich, zagrożonych - wprowadzenie nowych gatunków - przecięcie szlaków wędrówek i migracji zwierząt		 √ √	√ √ √	- zmiany mogą nastąpić ze względu na zmniejszenie powierzchni naturalnych, stanowiących miejsce bytowania gatunków, a także przez wprowadzenie gatunków hodowlanych.

ZAGOSPODAROWANIE TERENU: - zmiana sposobu i formy istniejącego lub planowanego zagospodarowania	√			- projekt zmiany studium ma charakter porządkujący zasady zagospodarowania; - intensyfikacja zabudowy i zagospodarowania poprzez wprowadzenie nowej na terenach w większości otwartych.
KRAJOBRAZ: - zmiana lub degradacja wartości estetycznych krajobrazu: * w aspekcie lokalnym * w aspekcie ponadlokalnym	√	√		- zmiany wynikać będą głównie z wprowadzeniem zabudowy na terenach otwartych
KLIMAT: - zmiany cech klimatu * w skali lokalnej * w skali ponadlokalnej		√	√	- projektowane inwestycje nie będą wpływały na klimat obszaru;

8.1 WARUNKI ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany studium prognozuje się umiarkowany wpływ na warunki życia i zdrowia ludzi. Decydującym w tym wypadku będzie stopień realizacji projektu zmiany studium oraz długość okresu wprowadzania wyznaczonych kierunków rozwoju.

Podjęte zapisy będą przynosić pozytywne zmiany, jednakże dla wąskiej grupy mieszkańców gminy, wyłącznie w ujęciu lokalnym.

Zachowując znaczną odległość planowanych zabudowań od obiektów mieszkaniowych oraz przy zastosowaniu skutecznych technologii, minimalizujących negatywny wpływ prowadzonej działalności na otoczenie ograniczy w znacznym stopniu negatywne oddziaływanie na zamieszkałe

otoczenie. Teren opracowania zlokalizowany w miejscowości Niemojki ze względu na planowany rodzaj prowadzonej działalności może negatywnie wpływać na warunki i jakość życia ludzi poprzez powstawanie odorów, hałasu, odpadów, pyłu oraz zanieczyszczeń powietrza. Podobnie przeznaczenie terenu w Łosicach na cele produkcyjno-usługowe może spowodować zwiększenie tego rodzaju emisji, stanowiących uciążliwość dla okolicznych mieszkańców rejonu. W wyniku realizacji planowanych inwestycji oraz na etapie budowy nastąpi również zwiększony ruch samochodowy i pieszy, a także będą prowadzone prace ziemne i budowlane, co będzie generować różnego rodzaju uciążliwości. Ten wpływ będzie odczuwalny jedynie w bliskiej odległości od planowanych inwestycji.

Zapisy dotyczące ochrony zdrowia i życia ludzi w związku z występowaniem zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej nie były przedmiotem zmiany studium, gdyż zakres zmiany nie dotyczył jego tematyki.

W treści przedmiotowego dokumentu planistycznego wskazano, iż działki objęte przedmiotową zmianą Studium z 2020r. w całości znajdują się w strefie sanitarnej od cmentarza, zlokalizowanego na działkach ewidencyjnych nr 719/2 – 725 w mieście Łosice. Na terenie tym obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r. Nr 52 poz. 315).

8.2 FLORA, FAUNA - BIORÓŻNORODNOŚĆ

Realizacja ustaleń zmiany studium ma wpływ na funkcjonowanie świata roślin i zwierząt na terenie miasta i gminy. Największe oddziaływanie w stosunku do obecnego stanu fauny i flory będzie można zaobserwować na terenach, które zmieniają dotychczasowe użytkowanie z terenów rolnych o charakterze naturalnym na tereny zabudowy, usług i przemysłu, produkcji rolnej specjalnej oraz infrastruktury towarzyszącej. Zmiana sposobu zagospodarowania wiąże się z wprowadzeniem budynków, infrastruktury technicznej czy utwardzeniem powierzchni ziemi, ponadto zwiększy się liczba ludności oraz wykorzystywanych urządzeń i pojazdów. Konsekwencją realizacji ustaleń projektu zmiany studium będzie przede wszystkim zmniejszenie przestrzeni życiowej dzikich zwierząt oraz zmniejszenie lub zmiana, z tendencją do ubożenia składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych. Jednak oddziaływanie to będzie miało głównie charakter lokalny. Należy zauważyć, iż największe ostoje zwierząt, jak kompleksy leśne, zadrzewienia i zakrzewienia wzdłuż doliny rzeki Tocnej i jej dopływów znajdują się poza obszarem oddziaływania zmiany studium, więc zostaną zachowane w niezmienionym stanie. Zmiany studium nie obejmują także cennych przyrodniczo obszarów podmokłych i związanych z nimi siedlisk roślinności wodnej i przywodnej.

Konsekwencją realizacji ustaleń projektu zmiany studium będzie bezpośrednia dewastacja szaty roślinnej oraz zmniejszenie przestrzeni życiowej dzikich zwierząt. Przekształcenie każdej powierzchni otwartej oznacza pomniejszenie arealu występowania i żerowania pewnych grup zwierząt, co oznacza ograniczenie rozwoju danych populacji. Oznacza to także płoszenie zwierzyny przez zwierzęta domowe, jak i ludzi, penetrację terenu oraz zaśmiecanie. W chwili obecnej oszacowanie faktycznego wpływu jest utrudnione. Prawdopodobnie nastąpi ograniczenie miejsc występowania gatunków oraz zwiększenie liczby gatunków synurbijnych tj. związanych ze środowiskiem miejskim. Natomiast prognozuje się, iż skala tego zjawiska będzie stosunkowo niska.

Największe negatywne oddziaływanie w zakresie flory będzie zachodzić na etapie budowy dla nowych inwestycji i infrastruktury. W tym czasie nastąpi usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz zniszczenie pokrywy roślinnej. Może zaistnieć konieczność usunięcia pojedynczych okazów drzew i krzewów w obrębie prowadzonych inwestycji. W trakcie fazy budowy inwestycji prawdopodobnie będzie dochodzić do zwiększonej penetracji terenu, zwiększania natężenia

uciążliwości akustycznych, a co za tym idzie będzie prowadzić do częstszego płoszenia i możliwie zwiększonej śmiertelności małych zwierząt. Ponadto wprowadzenie kolejnych zabudowań oraz związanych z tym inwestycji infrastrukturalnych wiąże się z penetracją terenu na obszarze znacznie większym niż wyznaczonym granicami planu. Dochodzi do zwiększania liczby osób, maszyn, urządzeń oraz zwierząt związanych z człowiekiem, których aktywność obejmuje także obszary przyległe. W konsekwencji zwierzęta wycofują się, bądź zmieniają dotychczasowe szlaki migracyjne.

Przyjmuje się, iż jedną z form ochrony roślinności są zapisy projektu zmiany studium dotyczące wskaźników powierzchni biologicznie czynnej.

Prognozuje się, iż realizacja postanowień zmiany studium nie prowadzi do przzerwania szlaków migracyjnych, ani zaburzenia w funkcjonowaniu korytarzy ekologicznych. Ze względu na niewielką skalę zmian przedmiotowe oddziaływanie można uznać za niewielkie i pomijalne.

Realizacja projektu zmiany studium spowoduje przekształcenie części powierzchni biologicznie czynnych w powierzchnie nieprzepuszczalne, doprowadzi też do zniszczenia istniejącej pokrywy roślinnej. Jednak na terenach przewidzianych do wprowadzenia zabudowy produkcyjno-usługowej czy produkcji rolnej specjalnej brak jest zbiorowisk szczególnie cennych pod względem przyrodniczym, w większości są to zbiorowiska roślinności ruderalnej i segetalnej.

8.3 POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY

Do niewielkich przekształceń rzeźby terenu dojdzie na terenach dotychczas niezainwestowanych. Obszar miasta i gminy w rejonie lokalizacji zmiany studium ma ogólnie mało zróżnicowaną rzeźbę terenu, tak więc prace niwelacyjne prowadzone na potrzeby dojazdów czy budynków będą ograniczone do bardzo lokalnych zmian, głównie ingerujących w wierzchnie warstwy ziemi, sięgających do głębokości kilku metrów. Będą to przekształcenia typowe dla postępującej urbanizacji. Należy zauważyć, że tereny przeznaczone pod inwestycje uległy już dawno przekształceniu (w stosunku do pierwotnej rzeźby terenu) przede wszystkim na skutek działalności rolniczej. Z przyrodniczego punktu widzenia nie wpłyną one znacząco na funkcjonowanie tutejszego środowiska.

Nowe inwestycje będą skutkowały oddziaływaniem bezpośrednim stałym: uszczelnieniem podłoża, przeobrażeniem gruntów, lokalną zmianą stosunków wodnych i kierunków spływu powierzchniowego oraz zmniejszeniem areału terenów aktywnych biologicznie. Nastąpi również oddziaływanie bezpośrednie krótkoterminowe, polegające na ingerencji w środowisko gruntowe w trakcie prowadzenia prac budowlanych, przemieszanie mas ziemnych, wymiana gruntów lub/i ich zagęszczenie. Zmiana struktury gleby skutkuje przekształceniem jej fizyko-chemicznych właściwości. Prowadzi do zwięzłości gleby, zmniejszenia uwilgotnienia oraz ilości tlenu. Może dojść również do nasilenia procesu erozji. Zakres i skala zmian będzie zależna od przyjętych rozwiązań inżynierskich. Zmiany będą dotyczyć przypowierzchniowej warstwy gruntów.

Poza tym możliwe jest zanieczyszczenie gleby na etapie budowy inwestycji w efekcie niewłaściwego dysponowania odpadami, jak również wyciekami substancji ropopochodnych z pojazdów i maszyn. Ponadto prawdopodobne jest powstawanie sztucznych nasypów i wykopów. Rozbudowa istniejących już terenów zabudowanych i utwardzonych przyczyni się w konsekwencji do: intensyfikacji spływu powierzchniowego, ograniczenia zasilania wodą, co w dłuższej perspektywie czasowej prowadzi do przesuszania gruntów oraz ograniczenia procesów glebotwórczych.

Konsekwencje prowadzonych robót ziemnych mogą zasięgiem wykraczać poza granice zmiany studium na etapie prowadzenia prac ziemnych. Ziemia z wykopów winna być właściwie zagospodarowana lub zutylizowana. Niekiedy w takich wypadkach dochodzi do procederu

nielegalnego wywozu gruntu i jego składowania. Konieczna jest tu rzetelna kontrola wszystkich etapów realizacji danej inwestycji.

W obszarze opracowania dotyczącym terenu w Łosicach występują użytkowe gleby wysokich klas bonitacyjnych, które w wyniku realizacji funkcji ustalonej w zmianie studium zostaną zabudowane i w konsekwencji wyłączone z możliwego użytkowania rolniczego.

W granicach przedmiotowego projektu zmiany studium, ani w jego najbliższym sąsiedztwie nie stwierdzono udokumentowanych złóż kopalin.

Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby mają działania związane ze środowiskiem wodno-gruntowym, wodami powierzchniowymi i podziemnymi, gospodarowaniem odpadami. Zapisy dotyczące wykorzystania i ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarki wodnej, gospodarki ściekami oraz gospodarki odpadami nie były przedmiotem zmiany studium, gdyż zakres zmiany nie dotyczył jego tematyki.

8.4 ŚRODOWISKO WODNO-GRUNTOWE, WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Skalę i siłę oddziaływania zapisów projektu zmiany studium w zakresie środowiska wodno-gruntowego kształtują zaproponowane formy zagospodarowania oraz działania na rzecz zabezpieczenia wody i gruntu, w tym rozwój infrastruktury. Realizacja projektu zmiany studium będzie miała umiarkowany wpływ na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, przy czym nie będzie to stanowiło istotnego wpływu. Prawdopodobnie, największe zmiany stosunków wodnych będą obserwowane na etapie prac budowlanych.

Prognozuje się, iż w efekcie realizacji nowej zabudowy oraz nowych inwestycji infrastrukturalnych powstaną oddziaływania bezpośrednie krótkoterminowe w postaci wahań zwierciadła wód gruntowych związane z pracami ziemnymi na etapie budowy, tworzenie warunków do przemieszczania się zanieczyszczeń w środowisku wodno-gruntowym. Oddziaływaniem długoterminowym będzie zmniejszenie ilości wody infiltrującej do gruntu związane ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, ograniczenie retencji wód w wierzchniej warstwie gleby oraz zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych. W wyniku realizacji projektowanej zmiany studium dojdzie do uszczelnienia podłoża poprzez nowe zainwestowanie. Na skutek zniszczenia pokrywy roślinnej oraz profilu glebowego, na etapie budowy może dojść do powstania warunków sprzyjających szybszej migracji wód opadowych do poziomów wód gruntowych oraz poziomu wglębnego. Wprowadzenie zabudowy na tereny dotychczas niezagospodarowane może przyczynić się do pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Może być to spowodowane przedostawaniem się części zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych.

Prognozowane potencjalne zagrożenia związane są z przedostawaniem się do wód zanieczyszczeń na etapie budowy inwestycji z uwagi na zwiększoną ilość odpadów oraz zwiększony spływ substancji ropopochodnych wraz z wodami opadowymi i roztopowymi na terenach z ruchem kołowym.

Planowane zamierzenia inwestycyjne mogą mieć negatywny wpływ na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne. Z punktu widzenia planowanych zamierzeń inwestycyjnych istotne jest zastosowanie działań oraz technologii, mających na celu minimalizowanie tego typu negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie budowy oraz po jej zakończeniu.

Zapisy dotyczące wykorzystania i ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarki wodnej oraz gospodarki ściekami nie były przedmiotem zmiany studium, gdyż zakres zmiany nie dotyczył jego tematyki. W związku z tym nie przewiduje się powstania negatywnego znaczącego oddziaływania na środowisko w tym zakresie.

8.5 ATMOSFERA I KLIMAT AKUSTYCZNY

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany studium nastąpi zwiększenie liczby emitorów, co spowoduje zwiększenie emisji związków lotnych powstających w dużym stopniu w trakcie ogrzewania budynków. Będą to zapewne systemy oparte na wykorzystaniu gazu jako nośnika energii. Spalanie gazu jest zdecydowanie korzystniejsze od spalania węgla czy oleju. Emisje z indywidualnych systemów ogrzewania nowych budynków prawdopodobnie będą miały wpływ na stan powietrza tylko lokalnie i okresowo (szczególnie w okresie grzewczym).

Wpływ poszczególnych inwestycji na stan atmosfery będzie największy na etapie budowy, kiedy to nastąpi czasowa zwiększona emisja zanieczyszczeń do atmosfery i substancji ropopochodnych z pojazdów i maszyn. Nie przewiduje się istotnego zwiększenia oddziaływania na stan powietrza atmosferycznego w obrębie obszaru objętego zmianą studium, utrzymującego się po okresie budowy.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium potencjalnie nastąpi zwiększenie uciążliwości akustycznych. Wiąże się to z wprowadzeniem obiektów budowlanych na terenach niezainwestowanych oraz z rodzajem prowadzonej działalności generującej uciążliwości akustyczne. Wzrost hałasu jest możliwy na etapie realizacji poszczególnych inwestycji: wzrost liczby samochodów ciężarowych, ciężkiego sprzętu, prowadzonych prac budowlanych. Jednakże jest to działanie krótkoterminowe dotyczące fazy budowy inwestycji. Skala uciążliwości klimatu akustycznego będzie przede wszystkim uzależniona od stopnia jego realizacji oraz realizacji poszczególnych inwestycji. Emitowany hałas nie będzie przekraczał wartości dopuszczalnych dla warunków dziennych jak i nocnych na granicach terenów podlegających ochronie przed hałasem. Projektowane nowe funkcje terenów nie będą uciążliwe dla środowiska ze względu na ponadnormatywną emisję hałasu.

Realizacja projektu zmiany studium nie wpłynie w znacznym stopniu na zmianę warunków klimatycznych, powietrza atmosferycznego oraz klimatu akustycznego, a prognozowane oddziaływania będą miały głównie charakter lokalny o umiarkowanej sile oddziaływania.

Zapisy dotyczące ochrony powietrza nie były przedmiotem zmiany studium, gdyż zakres zmiany nie dotyczył jego tematyki.

8.6 ZAGROŻENIE PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

W terenie opracowania oraz w sąsiedztwie zlokalizowane są linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia. Stanowią one główne źródło promieniowania niejonizującego. Urządzenia eksploatowane w ramach projektowanej działalności również będą źródłem emitowania pola elektromagnetycznego. Jednak prognozowane emitowane przez nie promieniowanie nie stanowi poważnego zagrożenia i nie powoduje negatywnego znaczącego oddziaływania na środowisko. Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie badań monitoringowych oraz informacji o źródłach emitujących pola. Analiza wyników pomiarów wykonanych w 2017 roku wykazała, że występujące w środowisku poziomy pól elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych. Poza tym na terenie województwa mazowieckiego brak jest miejsc przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową lub miejsc dostępnych dla ludności, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W związku z powyższym, w granicy obszaru opracowania nie przewiduje się wystąpienia zagrożenia związanego z promieniowaniem elektromagnetycznym. Projektowane zagospodarowanie na etapie realizacji oraz eksploatacji nie będzie źródłem ponadnormatywnego promieniowania elektroenergetycznego do środowiska.

Zapisy dotyczące kierunków rozwoju elektroenergetyki nie były przedmiotem zmiany studium, gdyż zakres zmiany nie dotyczył jego tematyki.

8.7 ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE ORAZ INNE OBIEKTY O ZNACZNEJ WARTOŚCI KULTUROWEJ

Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania realizacji zmiany studium na zabytki i dobra materialne oraz inne obiekty o znacznej wartości kulturowej. W granicy opracowania ani w najbliższym sąsiedztwie nie występują takie obiekty i obszary, stanowiące obiekty dziedzictwa kulturowego, zabytki czy dobra kultury współczesnej. Najbliższe zabytki, dobra kultury i dobra materialne zlokalizowane są poza zasięgiem oddziaływania analizowanego terenu.

8.8 KRAJOBRAZ

Elementami, które kształtują krajobraz oraz wpływają na jego układ, estetykę, jak również funkcjonowanie są: kompozycja urbanistyczna, architektura zabudowy, kompozycja przestrzenna, ciągi ekologiczne, występowanie elementów dysharmonijnych oraz elementów o wartościach krajobrazowych (w tym przyrodniczych, ekologicznych, kulturowych, społecznych, ekonomicznych itd.).

Ustalenia przedmiotowej zmiany studium wpłyną w umiarkowanym stopniu na walory krajobrazowe terenu opracowania i będą miały charakter punktowy o małej skali oddziaływania.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium powstaną zabudowania na terenach wcześniej niezainwestowanych oraz poszerzy się zakres powierzchniowy istniejącego zakładu. Powstałe obiekty będą stanowiły nowy element krajobrazu. W terenie w miejscowości Niemojki będą one typowi dla krajobrazu rolniczego budynkami związanymi z produkcją rolniczą, powiększającymi strefę zabudowań znajdujących się w sąsiedztwie. W Łosicach planowana inwestycja będzie stanowić nowy element w krajobrazie enklawy terenów otwartych w okolicznej zabudowie. Ze względu na rodzaj planowanych inwestycji, powstające nowe obiekty budowlane mogą charakteryzować się gabarytami o skali porównywalnie większej w stosunku do zabudowań o innych funkcjach w bliższym i dalszym sąsiedztwie. Z tego względu będą to zauważalne obiekty w krajobrazie. Natomiast występujące w sąsiedztwie zadrzewienia i zakrzewienia mogą zniwelować w pewnym zakresie stopień widoczności nowych inwestycji, dzięki czemu ograniczy to negatywny wpływ na odbiór krajobrazu.

Ustalenia przedmiotowej zmiany studium nie mają wpływu na walory kulturowe gminy oraz na najcenniejsze przyrodniczo elementy środowiska gminy Łosice, gdyż takie obiekty znajdują się poza zasięgiem oddziaływania obszaru opracowania.

W zmianie studium wskazuje się wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów dla nowych terenów zabudowy. Są nimi: minimalna powierzchnia działki, minimalna i maksymalna intensywność zabudowy, maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych, maksymalna wysokość budynku od poziomu terenu do najwyższej położonego elementu dachu, minimalna powierzchnia biologicznie czynna na każdej działce budowlanej. Ustalone wytyczne pozwolą na rozwój nowej zabudowy w sposób uporządkowany.

Ze względu na porównywalnie małą skalę powierzchniową wprowadzanych nowych terenów zabudowanych, projektowana zmiana studium nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na krajobraz.

8.9 OBIEKTY I OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

Teren opracowania znajduje się poza obszarami objętymi ochroną prawną w oparciu o ustawę o ochronie przyrody. Planowane ustalenia i kierunki rozwoju nie stanowią zagrożenia dla

siedlisk i gatunków, dla których ustanowiono obszary Natura 2000, położonych w sąsiedztwie gminy Łosice oraz nie powinny przyczynić się do powstania negatywnych wpływów środowiskowych na te obszary, gdyż takie obszary chronione znajdują się poza zasięgiem oddziaływania przedmiotowych form inwestycji.

8.10 GOSPODARKA ODPADAMI

W wyniku realizacji projektu zmiany studium nastąpi powiększenie obszarów zabudowy. Będzie to miało wpływ na gospodarkę odpadami. Przyrost terenów zabudowanych będzie się wiązać z wytwarzaniem odpadów. Nastąpi to na etapie realizacji w postaci oddziaływania chwilowego oraz na etapie funkcjonowania nowej zabudowy w postaci oddziaływania stałego. Ilość odpadów uzależniona jest od rodzaju poszczególnych inwestycji, które nie są przesądzone na etapie studium. Prognozowane największe oddziaływania w zakresie gospodarki odpadami będą zachodzić poza granicami obszaru zmian studium, w miejscach składowania i przetwarzania odpadów.

Na etapie realizacji inwestycji prognozuje się okresowe, zwiększone oddziaływanie w zakresie gospodarki odpadami. W trakcie budowy inwestycji mogą powstawać odpady, takie jak szkło, drewno, papier i tworzywa sztuczne, odpady asfaltowe, z betonu, gruzu, gipsu czy materiałów ceramicznych, gleba i ziemia, a także odpady komunalne. Odpady powstałe w trakcie budowy powinny być wtórnie wykorzystane lub usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Potencjalne zagrożenia to niewłaściwe magazynowanie odpadów (np.: brak przystosowanych miejsc, brak selekcji odpadów, dostęp osób postronnych, brak zabezpieczeń zapobiegających przedostawaniu się zanieczyszczeń do środowiska).

Zapisy dotyczące gospodarki odpadami nie były przedmiotem zmiany studium, gdyż zakres tej zmiany nie dotyczył tej tematyki. Istotne jest, aby magazynowanie i gromadzenie odpadów odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami. W związku z tym nie przewiduje się powstania negatywnego znaczącego oddziaływania na środowisko w tym zakresie.

8.11 PODSUMOWANIE

Podsumowując potencjalne zmiany środowiska jakie nastąpią na skutek wdrożenia przedmiotowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice należy zauważyć zasięg nowych presji środowiskowych. Ewentualne przekształcenia poszczególnych komponentów będą miały charakter lokalny i nie będą powodować znaczących zmian w środowisku. Nie prognozuje się wystąpienia oddziaływań tzw. skumulowanych.

8.12 PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH, OGRANICZAJĄCYCH LUB KOMPENSUJĄCYCH POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Dokument poddany analizie stanowi zmianę obowiązującego studium. Zapisy i ustalenia stanowiące zakres jego tematyki w stopniu, jaki jest możliwy przy opracowywaniu tego typu zmiany, uwzględniają zrównoważony rozwój z poszanowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych terenów objętych opracowaniem we właściwy sposób, umożliwiając uporządkowany rozwój zagospodarowania.

Niektóre przedsięwzięcia realizowane w oparciu o wyznaczone w projekcie zmiany studium ustalenia mogą wymagać uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, z czego część będzie wydana po przeprowadzeniu postępowania w sprawie ocen z udziałem publicznym. W decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach zapisane będą szczegółowe rozwiązania zapobiegające lub ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko, specyficzne dla danej inwestycji (przy uwzględnieniu jej dokładnej lokalizacji i charakterystyki oraz skali i zakresu potencjalnych oddziaływań). Poszczególne etapy uzyskiwania decyzji administracyjnych pozwolą na

właściwe przeanalizowanie planowanych zamierzeń inwestycyjnych m.in. wpływu gospodarki odpadami na środowisko, wpływu przedsięwzięć na wody, obszary Natura 2000 i inne komponenty, i przyczynią się do wypracowania najwłaściwszych środków minimalizujących w tym zakresie.

W wyniku przeprowadzonych analiz nie stwierdzono potrzeby proponowania innych dodatkowych, bądź alternatywnych rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

8.13 PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Zgodnie z Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko prognoza oddziaływania na środowisko obowiązkowo obejmuje przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie studium.

W zakresie ochrony środowiska rozwiązania wskazane w projekcie zmiany studium uwzględniają wpływ na funkcjonowanie środowiska i stanu jego ochrony. Proponowane zapisy w należyтым stopniu chronią środowisko przed niekorzystnymi zmianami w zakresie, jaki jest możliwy w tego rodzaju dokumencie planistycznym.

Ustalenia zaproponowane w analizowanym dokumencie są odpowiedzią na bieżące zapotrzebowanie w zakresie lokalnych inwestycji oraz dają możliwość rozwoju. Ponadto, w granicy terenu nie występują obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody ani obiekty i obszary cenne kulturowo.

Stwierdza się zatem brak konieczności wyznaczania rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań wskazanych w projekcie planu.

Obecnie w fazie projektu znajdują się dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które będą uszczegółowieniem zapisów zmiany Studium.

8.14 TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWYWANIU PROGNOZY WYNIKAJĄCEJ Z CHARAKTERU DOKUMENTU

Podczas sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko nie napotkano poważniejszych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, odnoszących się do przedstawionych kierunków oraz charakteru oddziaływań na środowisko realizacji projektu zmiany studium.

9. ZGODNOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI KSZTAŁTUJĄCYMI PRZESTRZEŃ GMINY

Brak jest dokumentów, które w sposób precyzyjny (przynajmniej zbliżony do Studium) kształtują przestrzeń Miasta i Gminy Łosice. To właśnie zmieniane Studium wyznacza główne kierunki zagospodarowania na podstawie których sporządza się miejscowe plany zagospodarowania. Można natomiast odnieść się do dokumentów bardziej ogólnych, wśród których jako najważniejszy wymienia się Plan zagospodarowania województwa mazowieckiego. W dokumencie tym wskazano, iż otoczenie miasta Łosic stanowią gleby o dobrej przydatności rolniczej. W kierunkach zagospodarowania przestrzennego wskazano tereny gminy do towarowego rolnictwa wielokierunkowego, w tym ukształtowanej specjalizacji sadowniczej.

Zgodnie z planem zagospodarowania województwa polityka przestrzenna miasta i gminy winna być zgodna z polityką województwa. Zaproponowany kształt przestrzeni dla województwa nie wyklucza zmian określonych w przedmiotowej zmianie Studium.

10. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w oparciu o obowiązujące przepisy tutaj głównie o ustawę z 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r. poz. 283z późn. zm.). Zgodnie z nią, w prognozie dokonano oceny oddziaływań na środowisko, które mogą powstać w wyniku realizacji przedmiotowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łosice.

W pierwszym etapie dokonanej analizy rozpoznano istniejące zasoby środowiskowe, ze szczególnym naciskiem na prawne formy ochrony przyrody. Stan istniejący i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego został scharakteryzowany poprzez opis elementów abiotycznych: budowę geologiczną, rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, klimat, powietrze, walory kulturowe oraz klimat akustyczny i promieniowanie elektroenergetyczne, a także poprzez opis elementów biotycznych: flory, fauny, walorów krajobrazowych oraz form ochrony przyrody. W kolejnych etapach zidentyfikowano zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska oraz rozpoznano istniejące problemy związane z ochroną środowiska. Przedstawiono wyniki wieloczynnikowej analizy wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko oraz dokonano ogólnej oceny potencjalnych zmian, które mogłyby zaistnieć w przyszłości w przypadku braku realizacji postanowień zmiany studium oraz pozostawienia użytkowania terenów w dotychczasowej formie. Najważniejszym etapem prognozy oddziaływania na środowisko jest analiza potencjalnych zmian, jakie powstaną na skutek realizacji projektu zmiany studium, przy czym zakłada się pełną realizację jego założeń, a oceny dokonuje się w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska. W efekcie analiz scharakteryzowano przewidywane skutki wpływu ustaleń zmiany Studium na środowisko, w tym na: warunki życia i zdrowie ludzi, bioróżnorodność, faunę i florę, powierzchnię ziemi i gleby, środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, atmosferę, klimat akustyczny, zabytki, krajobraz, obiekty i obszary objęte ochroną prawną oraz gospodarkę odpadami, zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym. Na koniec sformułowano wnioski, które winny być przeanalizowane pod kątem możliwości wprowadzenia ich do zmiany studium.

W prognozie zawarto również informacje na temat wymaganego ustawą zakresu i metodyki prognozy, materiałów stanowiących podstawę do sporządzenia prognozy oraz studium, a także źródeł informacji. Przybliżono cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym w kontekście niniejszego opracowania oraz sposobów, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu planistycznego. Przedstawiono potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku przerwania prac nad projektem zmiany studium i braku realizacji jego postanowień, a więc dokonano analizy obowiązującego dokumentu planistycznego. Zaproponowano rozwiązania alternatywne odnośnie projektowanych ustaleń. Określono metody analizy skutków realizacji postanowień studium. Stwierdzono, iż proponowane sposoby zagospodarowania terenów nie prowadzą do powstania transgranicznego oddziaływania na środowisko oraz oceniono, że nie ma potrzeby proponowania dodatkowych lub odmiennych rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

W obszar objęty projektem zmiany studium wchodzi kilkanaście działek. Zmiany zagospodarowania zrodzą oddziaływanie typowe dla nowego zainwestowania tj: zmiany kierunków spływu powierzchniowego, warunków infiltracji poprzez uszczelnienie podłoża, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Realizacja zmiany studium przyniesie korzyści w odniesieniu do społeczeństwa. Wdrożenie dokumentu umożliwi lub ułatwi realizację indywidualnych inwestycji oraz doprowadzi do formalnego uporządkowania planistycznego działek.

Podsumowując prognozę oddziaływania na środowisko stwierdza się brak silnych presji na środowisko. Skala zmian i formy zagospodarowania nie powinny zmienić drastycznie tutejszych ekosystemów, lecz tylko w skali lokalnej. Ilość działek oraz ich przestrzenne rozmieszczenie nie spowoduje wystąpienia *oddziaływań* skumulowanych, szczególnie w odniesieniu do środowiska wodno - gruntowego. Nie prognozuje się wpływu na obszary chronione, planowane do objęcia ochroną oraz obszary Natura 2000.

Warszawa, 12.06.2020r.

.....
miejsowość, data

Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łosice

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f oraz art. 74a ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2020 r. poz. 283 z późn. zm.)

oświadczam,

że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2020 r. poz. 283 z późn. zm).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis

SUNBAR Spółka z o.o.
05-805 Otrębusy, ul. Nadarzyńska 54
Regon: 015542650, NIP PL 9521935293